

Souhrnná teritoriální informace Irsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Dublinu ke dni 30.04.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

- Irsko (irsky: Éire, anglicky: Ireland)

1.2. Rozloha

- 70 273 km²

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

Počet obyvatel:

- 4 588 252 (2011 census)

Hustota osídlení:

- 65,3 obyvatel/km²

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva:

- 2,088 mil. (45,5 %)

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva:

- 70 000 (od posledního censu v r. 2006)
- narození 73 000 (roční průměr)
- úmrtí 28 000 (roční průměr)

Demografické složení:

- muži 49,53 %
- ženy 50,47 %

Průměrný věk: 36,1 roku

1.5. Národnostní složení

Irové - 3 927 143 (88%)

Poláci - 122 585 (2,7%)

Britové - 112 259 (2,5%)

Litevci - 36 683 (0,8%)

Lotyšši - 20 593 (0,5%)

1.6. Náboženské složení

- Římsko-katolické 84%
- protestantské 3%
- ostatní 7%
- bez vyznání 6%

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Úředními jazyky jsou irština a angličtina. Angličtina dominuje, alespoň základně irsky hovoří 40% obyvatel.

Dalšími nejčastěji používaným jazyky (nikoliv však oficiálně) jsou polština, francouzština, litevština.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Nejčastěji uváděné členění země představuje 26 historických okresů (anglicky: county), které se používá především ve sportovním a kulturním kontextu. Avšak samosprávu okresní úrovně má 34 územních celků, z nichž většina je totožná s územím celého jednoho okresu (29). Zbylých 5 celků jsou města Dublin, Cork, Limerick, Galway a Waterford, která jsou spravována odděleně od příslušných okresů. Vyšších územních celků (krajů) je 8.

Pro některé účely se používá jiné členění, např. pro parlamentní volby 42 volebních obvodů (okresy s více obyvateli jsou rozděleny, s méně jsou spojeny). Ve statistice 4 historické provincie (Leinster na východě ostrova, Munster na jihu, Connacht na západě a Ulster na severu – 6 z 9 okresů Ulsteru tvoří Severní Irsko), v cestovním ruchu 6 turistických oblastí nebo pro účely čerpání z fondů Evropské unie 2 rozvojové oblasti (rozvinutější jihovýchod a méně rozvinutý severozápad).

Hlavním městem je Dublin na východním pobřeží. Další velká města jsou Cork na jižním pobřeží, Galway a Limerick na západním a Waterford na jihovýchodním.

Název	Počet obyvatel
Dublin	527 612 (metropole: 1 186 159)
Cork	119 230 (198 582)
Limerick	91 454
Galway	76 778
Waterford	51 519

(Zdroj: Census 2011)

Souborové přílohy:

- Schématická mapa Irska
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=26365> (80.078125kB)

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

- Euro, €1 = 100 cent/ů

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Pracovní doba a úřední hodiny jsou vešmě od 9 do 17 hod., banky mají otevřeno od 10 do 16 hod. Prodejní doba obchodů je značně variabilní. Čím větší nebo na turisty více zaměřená prodejna a více exponované místo, tím větší pravděpodobnost večerního, sobotního i nedělního prodeje. Prodloužené otevírací hodiny jsou ve čtvrtek. Prodejní doba pro prodej alkoholických nápojů v maloobchodních prodejnách je zkrácena zákonem. V době významných křesťanských svátků je téměř všude zavřeno a je omezen provoz kin a divadel.

Volné dny jsou soboty, neděle a svátky nebo náhradní termíny svátků dle stanovené (někdy i v rámci pracovních-právních vztahů dohodnuté) kompenzace:

- 1. leden New Year`s Day
- 17. březen St. Patrick`s Day (irský národní svátek)
- pátek před velikonoce Good Friday (neoficiální, ale dodržovaný den pracovního volna)
- velikonoční pondělí Easter Monday
- první pondělí v květnu Early May Bank Holiday
- první pondělí v červnu Bank Holiday
- první pondělí v srpnu Summer Bank Holiday
- poslední pondělí v říjnu Bank Holiday
- 25. prosinec Christmas Day

- 26. prosinec St. Stephen`s Day

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Irsko je zemí křesťanského civilizačního okruhu s tomu odpovídajícími způsoby jednání a společenského styku. Z povahových rysů vyniká u Irů zdvořilá družnost a uvolněnost. Časté je oslovení křesťm jménem od prvního setkání bez záměru nebo náznaku familiárnosti.

Ač jsou úředními jazyky irština a angličtina, irština se používá velmi omezeně a nikdo její znalost od cizinců ani neočekává. Zvýšenou pozornost může vyžadovat zvláštní výslovnost, se kterou se lze v mluveném anglickém projevu u mnoha Irů setkat. Navíc se v některých případech v irské angličtině užívá jen irský termín, např.: Garda (gárda) - irská policie, Dáil (dojl) - irská poslanecká sněmovna, TD (tý dý) - irský poslanec, Taoiseach (týšok) - předseda irské vlády, Tánaiste (tónyšte) - místopředseda irské vlády.

Irsko je republika a někdy je proto místo označení "Ireland" použit termín "Republic", občas "State" a v méně formální podobě také "South(ern Ireland)" v protikladu k "North(ern Ireland)". Čtyři velké oblasti (historické provincie) ostrova Irsko jsou Connacht, Leinster, Munster a Ulster. Větší část Ulsteru je dnes Severní Irsko a menší část leží v Republice. Značení ulic a domů je méně systematické než v ČR. Názvy ulic bývají často složeny z několika slov a jednotlivé části složeného názvu někdy uváděny v různém pořadí. PSČ nejsou zavedena. V adresách mimo větší města se před jménem okresu uvádí County nebo zkratka Co. Někdy není uvedeno, že se jedná o Severní Irsko. Okresy v Severním Irsku jsou: Antrim, Armagh, Down, Fermanagh, Derry a Tyrone.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotnictví v Irsku je oproti ČR na nižší kvalitativní úrovni. Základní ambulantní ošetření se poskytuje v ordinaci praktických lékařů (GP - General Practitioner) nebo obvodních zdravotnických střediscích (community care). Základ nemocniční síť představuje několik desítek státních nemocnic (public hospitals), kterou doplňuje menší počet polosoukromých (voluntary) a soukromých (private) nemocnic (hospitals).

Telefonní číslo na záchrannou službu (emergency service) je 999 nebo 112 a je společné i pro hasiče (fire brigade) a policii (garda). Za jakoukoli návštěvu lékaře či den strávený v nemocnici se platí standardní paušální poplatek. Veškeré předepsané léky se rovněž hradí v plné výši. Za ošetření se platí, pokud podmínky zdravotního pojištění v konkrétním případě neumožňují přímé zúčtování. Další informace jsou k dispozici na www.dohc.ie, případně www.hse.ie.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občané ČR mají právo pobývat v Irsku bez ohledu na svou ekonomickou situaci a mají právo požádat o povolení k pobytu. Při vstupu na území Irska je občan ČR jako členského státu EU povinen prokázat se imigrační kontrole buď platným a nepoškozeným cestovním pasem nebo občanským. Při vstupu na území Irska nejsou vyžadovány finanční prostředky pro krytí nákladů pobytu v Irsku ani zpáteční letenka. Po příjezdu do Irska není stanovena povinnost registrovat se u Irské policie (Garda/y Síochána/y) nebo požádat o povolení k pobytu za účelem zaměstnání, podnikání nebo studia v Irsku.

V případě, že se občané ČR rozhodnou využít možnosti požádat o povolení k pobytu, obrátí se na registrační oddělení Garda v místě bydliště. Podrobné závazné informace ohledně pobytových práv občanů zemí EU v Irsku lze nalézt na webových stránkách www.citizensinformation.ie. Právní předpisy, upravující otázky pobytu cizinců na území Irska lze nalézt na webových stránkách Department of Justice, Equality and Law Reform - www.justice.ie.

Zakázán nebo podmíněn licencí je dovoz zbraní, munice, výbušnin, drog, pornografie, rostlin, živých i mrtvých zvířat, masa a masných výrobků (pozn.: dovoz výrobků z členských zemí EU je povolen pro osobní spotřebu), sena a slámy (i jako balicích výplní) a řady dalších položek uvedených v celním

sazebníku (Customs & Excise Tariff of Ireland - viz též bod 5.4.). Horní limity na **bezcelní dovoz** na I dospělého cestovatele ze zemí mimo EU jsou:

- 1 kg tabáku nebo 800 cigaret nebo 200 doutníků, 400 kusů cigár
- 10 litrů destilátu (např. vodka, gin, whisky ...)
- 20 litrů alkoholických nápojů jiných než víno, nepřesahujících 22 % objemu alkoholu
- 90 litrů vína (v tom max. 60 litrů perlivého)
- 110 litrů piva

Cestující z členských států EU mohou do Irsku dovážet do 10 kg potravin živočišného původu. Podmínkou je, aby tyto potraviny byly v neporušeném originálním balení od výrobce a byly určeny výhradně pro osobní spotřebu. Aktuální informace o podmínkách dovozu potravin do Irska jsou uvedeny na webových stránkách Department of Agriculture and Food www.agriculture.gov.ie.

V Irsku je o hodinu méně než je SEČ. Letní čas se zavádí stejně jako v ČR. Bezpečnostní situace zhruba odpovídá poměrům v západoevropských oblastech bez výraznějších přistěhovaleckých menšin. Letecké spojení s Evropou je velmi časté a poptávku po něm vyvolává ostrovní izolace země. Mezi ČR a Irskem provozuje přímé letecké spojení na trase Praha-Dublin letecká společnost Aer Lingus. Hlavní mezinárodní letiště je v Dublinu, další v Corku a Shannonu. Mořské trajekty pro přepravu automobilů spojují Dublin, Dun Laoghaire, Rosslare a Cork s přístavy v Británii i kontinentální Evropě (především Holyhead, Pembroke, Fishguard, Le Havre a Cherbourg).

Irské mírné podnebí je ovlivněno především Atlantickým oceánem a Golským proudem. Díky teplotám, které nedosahují extrémů a vydatným srážkám má Irsko příhodné klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu. Průměrná teplota je 9°C, letní průměrné maximum 19°C, zimní průměrné minimum 2,5°C. Teploty pod -6°C a nad 25°C se považují za extrémní. Zjednodušeně se dá říci, že v Irsku panuje pouze jaro a podzim. Srážky jsou rovnoměrně rozloženy v průběhu celého roku. Průměrný roční úhrn srážek (750 – 1000 mm) závisí na vzdálenosti od Atlantiku a proto od západu na východ klesá, v horách může dosahovat až 2000 mm ročně. Bouřky se vyskytují výjimečně (pozn. budovy nemají hromosvody). Vlivem téměř neustálého a často silného větru je počasí velmi proměnlivé ("aprílové").

V Irsku se stejně jako ve Velké Británii jezdí vlevo. Vzdálenosti a rychlost jízdy jsou uváděny v km, resp. km/h. Pokud není dopravními značkami stanoveno jinak, je nejvyšší povolená rychlost jízdy 100 km/h, v obcích 50 km/h a na dálnicích 120 km za hodinu. Vážným přestupkem je více než 80 miligramů alkoholu ve 100 mililitrech krve. Pravidla silničního provozu v populárním vydání (Rules of the Road) jsou běžně k dostání v obchodech s knihami a časopisy za cenu odpovídající přibližně dvojnásobku ceny novin. Litr benzínu i nafty stojí kolem 1,50 €. Stav silniční sítě je nevyrovnaný, vedle moderních dálnic se často setkáváme s rozbitými vedlejšími silnicemi.

Osobní automobil lze najmout od cca 50,- € na den. Podmínky jednotlivých půjčoven se často liší. Bez ohledu na základní způsobilost zájemce k řízení motorového vozidla mohou podmínky provozovatele vyloučit možnost pronájmu vozidla zejména osobě:

- bez řidičského průkazu platného v zemi její státní příslušnosti nebo platného méně než 2 roky
- bez platné kreditní karty nebo schopnosti složit vysokou zálohu v hotovosti
- až do 30 let a nad 60 let věku (často v závislosti na typu motorového vozidla)

Úroveň hotelů i ostatních ubytovacích zařízení je velmi slušná. Cena jednoho noclehu v hotelu střední cenové kategorie v hlavním městě je kolem 120,- €, ve venkovských penzionech označovaných jako B&B (bed and breakfast) kolem 35,- €. Napětí v elektrické síti je 220V/50Hz a zásuvky jsou odlišné od zásuvek v zemích kontinentální Evropy. Bankovní a další služby jsou na vysoké úrovni. Poštovní přepážky se občas nacházejí uvnitř obchodů. V nejrozšířenějším druhu restaurací (pub) se podávají pouze velmi jednoduchá studená jídla. V restauraci s obsluhou střední cenové kategorie stojí jedno hlavní teplé jídlo 15,- až 20,- €, večeře 20,- až 40,- €

V Irsku se v některých případech používají imperiální jednotky měř a vah. Nejčastěji pint (pt) = cca 0,57 litru, pound (lb) = cca 0,45 kg a mile (m) = cca 1,6 km. Podrobnější převodní poměry a další jednotky uvádí každý slušnější anglický slovník.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Irsko lze považovat za běžnou evropskou zemi. V centrech velkých měst je potřeba dávat pozor na pouliční kriminalitu.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Embassy of the Czech Republic

57 Northumberland Road

Ballsbridge, Dublin 4

Telefon: +353 1 6681343 / Mobil v mimopracovní době: +353 (0)87 618 9055

Fax: +353 1 6681660

E-mail: dublin@embassy.mzv.cz

URL: www.mzv.cz/dublin

Velvyslanectví ČR se nachází jižně od centra Dublinu. Nejvhodnějším spojením z letiště jsou pravidelné autobusy společnosti Aircoach (www.aircoach.ie) ve směru Ballsbridge, nejbližší zastávka je The Schoolhouse Hotel. Z centra města jezdí k velvyslanectví autobusy č. 4, 7, 45 a 47 (www.dublinbus.ie). Jízdní řády většinou označují pouze čas odjezdu autobusu z konečné zastávky nebo přibližné intervaly ve špičce. Nejbližší stanice DARTu (nadzemní obdoba metra) je Lansdowne Road. Spolehlivým dopravním prostředkem jsou dublinské taxíky.

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

Žádné další české instituce v Irsku své zastoupení nemají.

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchrana, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Tísňové volání 999 nebo 112
- Telefonní informace 11850

1.18. Internetové informační zdroje

Informace pro imigranty

Základní informace www.citizensinformation.ie

Úřad práce (FÁS) www.fas.ie

Ochrana spotřebitelů www.consumerconnect.ie

Turistické informace o Irsku

Obecné:

Fáilte Ireland	www.failteireland.ie
Tourism Ireland	www.tourismireland.ie
Dublin a okolí	www.visitdublin.ie
Severní Irsko	www.discovernorthernireland.com

Doprava:

Irish Ferries	www.irishferries.ie
Irish Rail	www.irishrail.ie
Bus Eireann	www.buseireann.ie
Dublin Bus	www.dublinbus.ie
Aer Rianta	www.aer-rianta.com
Aer Lingus	www.aerlingus.com
Ryanair	www.ryanair.com

Ubytování v Irsku:

Dlouhodobé pronájmy	www.daft.ie
Hotely	www.hotel-ireland.com
Bed and Breakfast	www.townandcountry.ie
Hostely	www.dublinhostel.com
Hostely	www.hostellingireland.com
Hostely	www.irish-hostels.com
Camping	www.camping-ireland.ie

Irské instituce:

Irská média:

Televize a rozhlas RTE	www.rte.ie
The Irish Times	www.irishtimes.com
Irish Independent	www.independent.ie
The Examiner	www.irishexaminer.ie
Sunday Business Post	www.thepost.ie
Evening Echo	www.eecho.ie

Vládní instituce:

Irská vláda, ministerstva www.gov.ie

Kulturní instituce:

Arts Council, odkazy na kulturní instituce www.artscouncil.ie

The National Gallery www.nationalgallery.ie

The National Concert Hall www.nch.ie

The National Library of Ireland www.nlie.ie

Irish Museum of Modern Art www.modernart.ie

The Chester Beatty Library www.cbl.ie

Program kulturních akcí www.art.ie

Ekonomika a obchod:

Oficiální stránky vlády www.irlgov.ie

Central Bank of Ireland www.centralbank.ie

Statistický úřad www.cso.ie

Národní rozvojový plán www.ndp.ie

Státní rozpočet www.budget.gov.ie

Registrace firem www.cro.ie

Informace pro podnikatele www.basis.ie

1.19. Adresy významných institucí

Úřad předsedy vlády - www.taoiseach.ie (obsahuje odkazy na jednotlivá ministerstva a jiné státní instituce)

Enterprise Ireland (podpora irských firem a podnikání, obdoba CzechTrade) - www.enterprise-ireland.com

Centrální statistický úřad - www.cso.ie

Centrální banka - www.centralbank.ie

Investment and Development Agency www.idaireland.com

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Irsko je parlamentní republika s všeobecným volebním právem od 18 let věku a prezidentem v čele státu. Zákodárnou moc má parlament (Oireachtas) tvořený prezidentem (voleným přímo voliči na 7 let) a dvěma komorami: poslaneckou sněmovnou (Dáil, 166 členů) a senátem (Seanad, 60 členů). Poslanci jsou voleni ve všeobecných volbách jednou za 5 let systémem poměrného zastoupení s využitím vícekolového postupného načítání preferenčních hlasů v rámci jednotlivých volebních obvodů. Senátoři jsou voleni po všeobecných volbách tzv. profesními panely (43 členů), univerzitami UCD a NUI (po 3 členech) a 11 senátorů je jmenováno přímo předsedou vlády.

Výkonnou moc má vláda. Předsedu vlády na návrh sněmovny jmenuje prezident. Ostatní členy vlády na návrh předsedy vlády schvaluje sněmovna. Člen vlády musí být poslancem nebo senátorem. Rezignaci člena vlády přijímá nebo jej na návrh předsedy vlády odvolává prezident. Rezignace předsedy vlády znamená rezignaci celé vlády.

Parlamentními strany v současnosti jsou (čísla v závorce označují počet poslaneckých křesel získaných ve volbách v únoru 2011):

Fine Gael (76) - strana křesťansko-demokratického typu (FG)

Labour Party (37) - strana sociálně-demokratického typu

Fianna Fáil (20) - strana republikánského typu (FF)

Sinn Féin (14)

Socialistická strana (2)

People Before Profit (2)

Nezávislí (15)

V parlamentních volbách v únoru 2011 vyhrála strana Fine Gael po mnoha letech vnitropolitické dominance strany Fianna Fáil. Vyjednávání o nové vládě vyústilo v dohodu o vytvoření většinové koalice Fine Gael a labouristů. Program vlády se soustřeďuje na úkoly reformovat irský bankovní sektor, zajistit růst pracovních míst, obnovit výkonnost a posílit konkurenceschopnost irské ekonomiky. Vnější rámec pro činnost vlády je od zimy 2010 plnění podmínek úvěrové linky ECB/EK/MMF.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

- Michael D. Higgins, President of Ireland (ve funkci od 11.11.2011)

2.3. Složení vlády

Vláda se skládá z předsedy vlády (Taoiseach, čti týšok), jednoho místopředsedy vlády (Tánaiste, čti tónyšte) a rezortních ministrů.

Předsedou vlády je Enda Kenny (Fine Gael), místopředsedou vlády a ministrem zahraničí je Eamon Gilmore (Labour Party), ministrem financí je Michael Noonan (Fine Gael).

Aktuální složení vlády je uvedeno na adrese www.taoiseach.gov.ie.

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Irsko je členem následujících nejvýznamnějších mezinárodních organizací (pozn. není členem NATO):

BIS (Banka pro mezinárodní platby)
EBRD (Evropská rozvojová banka)
EDF (Evropský rozvojový fond)
EU (od r. 1973)
EMU (od založení v r. 1999)
FAO (Organizace OSN pro výživu a zemědělství)
IAEA (Mezinárodní atomová agentura)
IBRD (Světová banka)
ICAO (Mezinárodní organizace pro civilní letectví)
IDA (Mezinárodní asociace pro rozvoj)
IFC (Mezinárodní finanční korporace)
ITU (Mezinárodní telekomunikační unie)
OBSE (od založení v r. 1973)
OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OSN (od r. 1955)
Partnerství pro mír (od r. 1999)
Rada Evropy (od založení v r. 1949)
UNESCO (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu)
UPU (Světová poštovní unie)
WMO (Světová meteorologická organizace)
WTO (Světová obchodní organizace)

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Následující přehled je výběrem ze seznamu smluv publikovaných ve sbírce Treaty Series:

- International convention for the suppression of the circulation of obscene publications
- The wheat trade convention
- Convention on long-range transboundary air pollution
- Agreement on international carriage of perishable foodstuffs
- International covenant on economic, social and cultural rights
- Convention concerning international carriage by rail
- Convention for the prevention of marine pollution from land-based sources
- Vienna convention for the protection of the ozone layer
- Framework convention on climate change
- Convention on the service abroad of judicial documents in civil and commercial matters
- Convention on the control of transboundary movements of hazardous wastes
- Convention on the establishment of an international fund for compensation for oil pollution
- Convention against illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances
- Convention on laundering, search, seizure and confiscation of the proceeds from crime
- Convention on the law of the sea
- The Hague convention abolishing the requirements of legalisation for foreign public documents

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

- Dohoda mezi Československem a Irskem o leteckých službách mezi jejich územími (29. 1. 1947)
- Dohoda mezi vládou ČSFR a vládou Irska o zrušení víz (12. 4. 1991)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou Irska o sukcesi do dvoustranných smluv (7. 2. 1996)
- Smlouva mezi ČR a Irskem o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku (21. 4. 1996)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou Irska o mezinárodní silniční nákladní dopravě (13. 4. 1996)

4. Ekonomická charakteristika země

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Ekonomická charakteristika země

Hospodářská situace

Dopad ekonomické krize na Irsko patří v EU k těm nejtvrdějším. Po strmém ekonomickém růstu v 90. letech minulého a na počátku tohoto století začala irská ekonomika ztrácet na síle ve druhé polovině roku 2007, zejména díky přeinvestování stavebního sektoru a poskytování nerozvážených hypoték a úvěrů. Nástup světové finanční krize v roce 2008, který postihl všechny významné obchodní partnery Irska (zejména USA a Velkou Británii), problémy prohloubil a přinesl negativní důsledky pro irský vývoz a celou ekonomiku. Krize přetrvává i v roce 2012 a irská ekonomika se pouze pomalu dostává z recese.

Po dlouhých měsících spekulací, zda Irsko potřebuje či nepotřebuje zahraniční finanční pomoc, požádala koncem listopadu 2010 irská vláda EU a MMF o poskytnutí záchranného balíčku ve výši 85 mld. EUR za účelem konsolidace irského hospodářství a zejména stabilizaci bankovního sektoru. Turbulence na politické scéně, které žádost o zahraniční pomoc vyvolala, vedly nakonec k předčasným volbám v březnu 2011, v nichž zcela propadly vládnoucí strany. Na poskytnuté půjčky mezinárodních institucí je podstatné to, že irská vláda je vázána učinit radikální úsporná opatření, která by měla zabránit dalším propadům ekonomiky.

Po několikatelých propadech roste irský vývoz (+1,6% v roce 2011), nepropadá se HDP (+0,7% v roce 2011), naopak stále se zvyšuje nezaměstnanost (14,4% v roce 2011).

Ekonomická politika Irska je nastavena ve formátu krizového řízení. Povolební rozpočty pro roky 2011 a 2012 počítají s významnými škrtů ve veřejném sektoru a zvýšením daňové zátěže, což by mělo státní kase přinést až 6 mld. EUR. Přesto i kvůli pokračujícímu výpadku na straně příjmů státního rozpočtu skončil v roce 2011 v deficitu.

Lze očekávat, že Irsko bude nuceno v dlouhodobém výhledu (až do 2015) nastavit ekonomickou politiku na velice střední úrovni a zejména bankovní trh bude podléhat vyššímu stupni regulace. Po provedení zátěžových testů irských bank dospělo irské ministerstvo financí k závěru, že irský bankovní sektor neodpovídá velikosti země a do budoucna se počítá pouze se dvěma velkými finančními institucemi - Bank of Ireland a AIB.

Zhoršení ratingu Irska

Od roku 2009 došlo již šestkrát ke snížení kreditní důvěryhodnosti Irska, výhled ratingových agentur zůstává negativní. Aktuálně je rating dle Fitch BBB, u Moody's Ba2 a u Standard and Poors BB+. Objem potenciálně nedobytných půjček v irských bankách i po částečném odprodeji státní agentury NAMA dosahuje podle S&P více než 30 %.

Inflace

V roce 2011 došlo v Irsku k nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace činila 1,2%). Pro letošní rok je však očekávána inflace kolem 1%.

Nezaměstnanost

Jedním z problémů, který brzdí rozvoj ekonomiky, je stále se zvyšující nezaměstnanost. Přestože ještě v roce 2007-2008 se míra nezaměstnanosti pohybovala okolo 5%, její postupný nárůst se urychlil během ekonomické krize, stejně jako díky následným vládním úsporným opatřením. V roce 2009 překročila nezaměstnanost magickou hranici 10%, v roce 2010 činila 13,6%, v roce 2011 vyšplhala až na 14,4%.

Kudy vede pro Irsko cesta z krize

Všichni se shodnou na tom, že je potřeba oddlužit bankovní sektor a nastartovat hospodářský růst, aby země začala normálně fungovat. Nová irská vláda pak nemá na výběr, nechce-li dlouhodobě setrvávat ve skupině "špatných" hospodářů s eurem. Její reformní kroky jsou zatím ze strany veřejnosti tolerovány, popularitu však členům vládních stran nepřinášejí.

Hlavním zadáním zůstává snížení deficitu HDP na úroveň 3 % do roku 2015, snížení nezaměstnanosti a vyřešení problematických hypotečních úvěrů. Vládě se daří odolávat tlakům některých evropských zemí na zvýšení nízké korporátní daně v Irsku (12,5%), díky které je Irsko sídlem řady velkých nadnárodních společností.

Irsko lze zatím považovat za vzorného příjemce zahraniční finanční úvěrové linky. Každé čtvrtletí probíhající hodnocení ze strany IMF a ECB potvrzuje, že Irskem přijímaná opatření skutečně, přinejmenším v dlouhodobé perspektivě, ozdravují veřejné finance. Cílem vlády je vrátit se na mezinárodní finanční trhy koncem roku 2012, což je ale velmi odvážný cíl, kterého se zřejmě nepodaří dosáhnout.

Informační zdroje:

- Department OF Finance: www.finance.ie nebo www.budget.gov.ie (st. rozpočet a prognóza)
- Evropská komise - Economic Forecast (2x ročně, jaro + podzim): <http://europa.eu.int/comm/economyfinance/publications/europeaneconomy/forecasts/en.htm>
- Central Statistical Office: www.cso.ie
- Economic and Social Research Institute: www.esri.ie
- Forfás: www.forfas.ie
- Central Bank and Financial Services Authority: www.centralbank.ie
- The Economist Intelligence Unit: www.eiu.com

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Tab.: Základní makroekonomické ukazatele 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
HDP (běžné ceny, mld. €)	189,4	180,0	159,7	156,0	154,9
HDP (na osobu, USD)	44980	42246	41838	43259	44807
HDP (mezir. změna, %)	5,2	-3,0	-7,0	-0,4	0,7
Míra inflace (HICP, %)	2,9	3,1	-1,7	-1,6	1,2
Míra nezaměstnanosti (%)	4,6	6,3	11,8	13,6	14,4

Zdroj: The Economist Intelligence Unit

Tab.: Podíl odvětví na tvorbě HDP 2007 – 2011 (v milionech eur)

	2007	2008	2009	2010	2011
--	------	------	------	------	------

Zemědělství, lesnictví a rybolov	3,687	3,688	3,555	3,328	3,092
Průmysl a stavebnictví	51,776	49,729	45,841	48,111	45,639
Doprava a komunikace	24,861	24,082	21,845	21,509	20,932
Státní správa a obrana	6,266	6,448	5,954	5,793	5,602
Ostatní služby	76,516	75,581	73,823	71,828	67,578

Zdroj: Central Statistics Office – Quarterly National Accounts

Tab.: Výdaje v rámci HDP v r. 2011 (% skutečné změny)

Soukromá spotřeba	-2,7
Vládní běžná spotřeba	-3,7
Tvorba fixního kapitálu	-10,6
Vývoz zboží a služeb	4,1
Dovoz zboží a služeb	-0,7

Zdroj: Central Bank Quarterly Bulletin

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Tab.: Index růstu/poklesu průmyslové výroby (v %)

	2007	2008	2009	2010	2011
Průmysl celkem	3,6	-3,1	-4,0	5,2	2,7

Zdroj: Central Statistics Office; www.cso.ie

S nástupem hospodářské krize se výrazně snížila průmyslová produkce země. Od roku 2010 však opět nepatrně roste.

Nosnými obory irského průmyslu jsou chemická a farmaceutická výroba, elektronika a počítačový průmysl, optika.

Informační zdroje:

- Industrial Development Agency (IDA) Ireland: www.idaireland.com
- Department of Enterprise, Trade and Employment: www.entemp.ie
- Enterprise Ireland: www.enterprise-ireland.com

4.4. Stavebnictví

Ve stavebnictví jako v jednom z hlavních tahounů irského hospodářství se projevila ekonomická recese velmi zřetelně. Za rok 2009 jsme byli svědky zhruba téměř čtyřicetiprocentního úbytku stavebních prací. Tento trend přetrvával i v následujících letech a trvá i v roce 2012. Lze konstatovat, že je definitivně pryč doba velkého rozmachu bytové výstavby, kterou Irsko zažilo zejména mezi lety 2004-2007 a který byl dán v první řadě klesajícími úrokovými sazbami hypoték, příznivým cenovým vývojem, jakož i rostoucím počtem obyvatel způsobeným přistěhovalectvím. První náznaky současného úpadku bylo přitom možné pozorovat již od konce roku 2007, kdy došlo ke zlomu a kdy začaly klesat nadhodnocené

ceny nemovitostí, což začalo ohrožovat investory, počet dokončených nemovitostí pak v tomto období poklesl nejvíce za posledních 40 let. Nyní ceny mnoha nemovitostí dosahují úrovně 50 - 30 % z cen před krizí. Mimořádným problémem je i skutečnost, že postavené a dokončené novostavby nikdo nekupuje.

V roce 2011 vykazovaly irské statistiky pokračující pád stavebnictví, a to o 13,5% ve srovnání s rokem 2010. Sice ne tak razantně jako v posledních letech, ale i tak nadále pokračuje rušení pracovních míst ve stavebnictví.

Informační zdroje:

- Construction Industry Federation: www.cif.ie
- An Bord Pleanála: www.pleanala.ie
- Central Statistical Office: www.cso.ie
-

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Zemědělská výroba

Příhodného mírného klimatu využívá irské zemědělství na 4,4 mil. ha, tj. 64 % rozlohy země. Dalších 0,65 mil. ha, tj. 9,4 % zaujímají lesy, ve kterých se ročně vytěží téměř 3 mil. kubických metrů dřeva. Přes relativní pokles významu zemědělství během posledních několika desítek let zůstává obor významným odvětvím národního hospodářství. Jeho podíl na tvorbě HDP je 7%, zaměstnává 7,57% pracovních sil a tvoří 10% irského exportu. Hospodářská krize se zemědělství prakticky nedotkla, v roce 2010 zemědělský sektor rostl o 2% ve srovnání s rokem předešlým.

Irské zemědělství je často označováno jako "grass-based" (grass = tráva) – 80 % zemědělské půdy slouží jako pastviny a pro výrobu siláže a sena, 9 % jako pastviny ve špatně přístupných terénech a 9% jako pole.

Zemědělskou výrobu zajišťuje cca 120 tisíc převážně rodinných farem o průměrné velikosti 32 ha (polovina farem hospodaří na méně než 20 ha). Odhaduje se, že pouze 1/3 je dostatečně perspektivních z ekonomického i demografického hlediska. Počet farem, tak jako v celé Evropě, postupně klesá. Většinu příjmů zemědělských producentů představují dotace, převážně příspěvky v rámci společné zemědělské politiky EU.

Nejvýznamnější složkou zemědělské produkce je výroba hovězího masa a mléka (68%). Irsko, které exportuje 90 % hovězího, je jedním z jeho největších světových exportérů. Irsko také exportuje 75 % mléčných výrobků a 60 % skopového masa a výrobků ze skopového. Celkově se vyváží více než polovina zemědělské produkce. Stoupá podíl zpracovaných produktů.

Rybářství

Rybářská produkce z moře i vnitrozemských vod přesahuje kolem 300 tis. tun ročně, z toho 3/4 připadají na výlov mořských ryb. Zhruba 2/3 produkce jdou na vývoz. Rybářská flotila má více než 2100 plavidel o celkovém výtlačku téměř 70 tis. tun. V sektoru je zaměstnáno kolem 11 tis. osob, včetně asi 5 tis. rybářů.

Informační zdroje:

- Department of Agriculture and Food: www.agriculture.gov.ie
- Bord Bia: www.bordbia.ie
- Teagasc (Agriculture & Food Development Authority): www.teagasc.ie
- Central Fisheries Board: www.cfb.ie

4.6. Služby

Služby zůstávají významným sektorem irské ekonomiky i v období končící hospodářské krize. Tento sektor se podílel téměř z na tvorbě HDP a doposud v něm pracuje téměř 60 % zaměstnaného obyvatelstva. Významný je podíl obchodních služeb, služeb spojených s IT a pojišťovnictvím. K rozvoji došlo obecně ve finančních službách a dále v telekomunikačních službách, zákaznických centrech a turistickém ruchu.

Export služeb se stává pro irskou ekonomiku mimořádně důležitým zdrojem příjmů, roční přírůstky činí 5-10%. Polovina z těchto exportů je nicméně generována deseti největšími koncerny, jako jsou Microsoft, Google, Oracle, Facebook, IBM.

Irsku se rovněž daří lákat turisty z celého světa. V roce 2011 Irsko navštívilo cca 6,3 milionu zahraničních návštěvníků, což znamená 7%-ní nárůst oproti roku 2010. Dublinské letiště dlouhodobě patří do první dvacítky evropských letišť dle odbavených cestujících ročně.

Informační zdroje:

- Central Statistical Office: www.cso.ie

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Stav infrastruktury v Irsku vyžaduje rozsáhlé investice a na její modernizaci a rozvoj jsou vynakládány značné prostředky ze státního rozpočtu, v současné době trpícího mezeními v důsledku šetření státních výdajů.

Modernizace infrastruktury je součástí tzv. National Development Plan (NDP), který byl v první fázi 2000 – 2006 financován především z EU fondů, ve druhé fázi 2007 – 2013 je z 90 % financován ze státního rozpočtu. V důsledku úsporných opatření jsou omezovány výdaje na opravu a další výstavbu nových komunikací. Konkrétní informace lze nalézt na www.ndp.ie, neboť v různých etapách dochází k přehodnocování a úpravám NDP v důsledku nedostatku financí v rozpočtu.

Silniční síť má délku 92.300 km, z toho komunikace I. kategorie (national primary roads) 2.800 km. Délka komunikací poslední IV. kategorie (local roads) je 76.600 km. Silniční doprava představuje asi 90% přepravy zboží a 95% osobní dopravy. Délka železniční sítě je 1.900 km. Rozchod kolejí je 1600 mm (stejný jako v Severním Irsku). V Irsku jsou tři mezinárodní letiště - v Dublinu, Shannonu a Corku a šest oblastních letišť v dalších větších městech. V současnosti letecké spojení s ČR zajišťuje pouze společnost Air Lingus (Praha - Dublin). Hlavními námořními přístavy pro všechny druhy nákladu jsou Dublin a Cork. V dalších deseti větších přístavech se překládají jen některé druhy nákladu. Přes námořní přístavy prochází 3/4 objemu zahraničního obchodu země. Doprava osob a osobních automobilů mořskými trajekty se uskutečňuje z přístavů v Dublinu, Corku, Dun Laoghaire a Rosslare Harbour.

Telekomunikační síť je rozvinutá a téměř plně digitalizovaná. Telefonizace domácností činí cca 90%. Přes 97% obyvatel je v dosahu signálu pro mobilní telefony. Odvětví telekomunikací bylo liberalizováno v prosinci 1998 a státní telekomunikační společnost (nyní Eircom) privatizována v polovině roku 1999.

Kapacita irských elektráren je 4700 MW, na celkové produkci elektrického proudu se podílí spalování plynu 36%, uhlí 23% a ropy 20%, vodní energie 12%, spalování rašeliny 6% a větrná energie 2%. Na jaře 2011 byla provedena úplná liberalizace trhu s elektrickou energií i plynem. Největší elektrárenskou společností je polostátní kolos ESB. Těžbu rašeliny zajišťuje státní společnost Bord na Móna, těžbu a distribuci zemního plynu státní společnost Bord Gáis Éireann a dovoz a zpracování ropy státní společnost

Irish National Petroleum Corporation. Irská vláda prosazuje plán zikávání cca 25 -30 % energie z obnovitelných zdrojů, zatím se jí však nedaří se tomuto cíli přiblížit.

Irsko nemá vlastní jaderné elektrárny.

Informační zdroje

- Department of Transport: www.transport.ie
- National Development Plan: www.ndp.ie
- Irish Aviation Authority: www.iaa.ie
- Irish Ferries: www.irishferries.ie
- Iarnród Éireann: www.irishrail.ie
- Coras Iompair Éireann: www.cie.ie
- Electricity Supply Board: www.esb.ie
- Bord Gáis: www.bge.ie
- Commission for Energy Regulation: www.cer.ie

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Irsko jako bohatá země nepřijímá žádnou rozvojovou pomoc. Velmi intenzivně a efektivně čerpá finanční prostředky ze strukturálních fondů EU (od vstupu do EU v roce 1973 uvádí částku okolo 40 miliard € a na realizaci Národního rozvojového plánu - National Development plan - na období 2007 až 2013, počítá využitím financí z fondů EU ve výši cca 2,5 miliardy €). Tyto finanční prostředky však nelze považovat za klasickou rozvojovou pomoc.

Za poskytování a koordinaci rozvojové a humanitární pomoci (Irish Aid) je zodpovědné Ministerstvo zahraničí, poradním orgánem je pak Ireland Aid Review Committee. Podrobné informace o rozvojové pomoci jsou k dispozici na internetové stránce www.irishaid.gov.ie.

V roce 2011 činily celkové výdaje na zahraniční pomoc 659 mil. EUR, což je poněkud menší suma než v předchozích letech, odráží však státní škrty. Irsko se již několik let řadí na přední příčky dárcovských zemí v přepočtu poskytované pomoci na obyvatele. Irsko bylo na dobré cestě splnit cíl OSN, jímž je doporučený objem zahraniční rozvojové pomoci (ZRP) ve výši 0,7 % HDP do roku 2015. Ekonomické problémy země však stanovují jiné priority a tohoto cíle v následujících letech nebude dosaženo, přesto Irsko poskytuje každoročně na zahraniční pomoc cca 0,5% HDP.

Irská rozvojová pomoc se soustředí především na sedm zemí (tzv. programme countries), z nichž je šest v Africe (Etiopie, Lesotho, Mosambik, Tanzánie, Uganda a Zambie) a dále asijský Timor. Hlavním zaměřením irské rozvojové pomoci byly projekty na prevenci a zmírnění dopadu HIV/AIDS a dalších vážných přenosných nakažlivých nemocí.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Po dohodě s MMF a ECB byl v prosinci 2011 schválen rozpočet na rok 2012, který počítá s dalšími úsporami ve výši 2,2 mld. EUR, zvýšený výběr daní by měl přinést 1,6 mld. EUR. Cílem irské vlády je dosažení schodku veřejných financí na 8,6% HDP. Nejvíce se bude škrtat v oblasti zdravotnictví a sociálních dávek (cca 1 mld. EUR).

Rozpočtový deficit činil v roce 2011 10,1%. Cílem je jeho stlačení pod 3% HDP do roku 2015, jedná se však o velmi optimistické předpovědi irské vlády. Co se týče vládního dluhu, ten stále roste - v roce 2011 činil 105% HDP.

Fiskální indikátory (%HDP)

	2007	2008	2009	2010	2011
Vládní příjmy	36,7	35,4	34,7	35,5	34,9
Vládní výdaje	36,6	42,8	48,9	66,8	45,0
Bilance	0,1	-7,3	-14,2	-31,3	-10,1
Věřejný dluh	24,8	44,2	65,2	92,5	105,4

Přehled úsporných opatření irské vlády

- zavedení daně z domácnosti (tzv. household charge ve výši 100 EUR), jež by měla dospět k - v Irsku dosud neexistující - dani z nemovitosti
- zavedení vodného a stočného pro domácnosti do roku 2014
- zvýšení sazby DPH z 21% na 23%
- zvýšení spotřební daně z benzínu, nafty a cigaret
- zvýšení daně z kapitálových výnosů na 30%
- zvýšení daně z provozu motorového vozidla
- postupné snížení počtu státních zaměstnanců o 24 750 (úroveň roku 2005)
- snížení výdajů na mzdy ve státní správě o 1,2 mld. EUR
- snížení výdajů na sociální zabezpečení o 2,8 mld. EUR
- snížení minimální mzdy z 8,65 EUR na 7,65 EUR
- snížení nezdanitelného základu mzdy z 18 300 EUR na 15300 EUR ročně
- zvýšení zápisného na vysokých školách z 1500 EUR na 2000 EUR ročně

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Tab.: Platební bilance 2007 – 2011 (mil. €)

	2007	2008	2009	2010	2011
Běžný účet	-10 302	-8 375	-4 853	761	127
- zboží	22 459	26 279	32 367	36 495	36 397
- služby	-2 869	-4 844	-8 416	-7 095	-3 207
- výnosy	-28 608	-28 484	-27 901	-27 415	-32 163
- převody	-1 283	-1 327	-901	-1 222	-902
Kapitálový účet	39	47	-1 252	-673	-429

Finanční účet	13 834	18 116	-3 315	12 390	7 389
- přímé investice	7 173	-17 427	-473	6 439	10 968
- portfoliové investice	-2 610	-21 991	18 760	93 985	28 186
- ostatní investice	9 283	57 612	-22 631	-88 039	-32 108
Chyby a Omyly	-3 594	-9 751	9 419	-12 479	-7 084

Zdroj: Central Statistics Office , Current, Capital and Financial Account Balances (Euro Million) by Sub-Head and Year

Tab.: Rezervy 2007 – 2011 (mil. €)

	2007	2008	2009	2010	2011
Zlato	4	1	-1	-1	-31
SDR	-8	15	12	41	93
Rezervy u MMF	48	-39	-14	-19	-77
Devizové rezervy	-56	-55	82	-16	356
Ostatní	0	0	0	0	0
Rezervy celkem	-12	-78	79	5	341

Zdroj: Central Statistics Office , 1) Balance of International Payments, 2) Reserve Assets (Euro Million) by Security and Year

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Tab.: Vládní dluh a bilance rozpočtu v letech 2007 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010
Vládní dluh – GGD (mil. €)	43 783	37 600	50 700	75 200	148 200
Vládní dluh – GGD (podíl na HDP v %)	24,8	25,0	44,3	65,5	96,3
Bilance rozpočtu – GGB (% HDP)	2,9	0,3	-7,3	-14,4	-32,2
Dluh v jiných měnách (mil. €)	0	0	0	0	0

Zdroj: Department of Finance, Budget Tables (GGD = The General Government Debt).

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Irský bankovní sektor ve velmi složité situaci

Obecně lze říci, že Central Bank and Financial Services Authority (sdružený úřad, který má dohled nad fungováním finanční soustavy v Irsku - www.centralbank.ie) registruje v současné době v Irsku 52 bank tj. vč. poboček zahraničních bank. Hlavní banky v zemi, které se podílejí více než 1/3 na aktivech sektoru úvěrových institucí, jsou následující: Allied Arish Banks (AIB), Bank of Ireland, National Irish Bank a Ulster Bank. Ostatní banky jsou většinou specializovány na určité druhy služeb. Patří k nim také státní Post Office Savings Bank poskytující služby pro veřejnost. Bankovní krize však propukla naplno a do budoucnosti zůstane v Irsku bank pouze několik.

Irský bankovní systém se málo kontrolovanou a příliš velkorysou úvěrovou politikou, ve které hrály nezanedbatelnou roli i osobní vazby, dostal do velmi složité situace. Jednotlivé banky, které poskytovaly úvěry na výstavbu a nákupy předražených nemovitostí se vystavily velikému riziku návratnosti těchto prostředků a po splasknutí realitní bubliny v roce 2008 se ocitly prakticky bez prostředků. Těžké dopady na irský bankovní systém se projevily zejména na třech největších bankách v zemi - Anglo Irish Bank, Allied Irish Banks a Bank of Ireland. K dalším irským finančním ústavům, které řeší podobné problémy v menším měřítku patří společnost ESB, Irish Life and Permanent, Irish Nationwide Building Society a Postbank. Akcie těchto bank se z hodnot v desítkách € propadly na centové hodnoty a hrozil krach celého bankovního sektoru. Irská vláda vystavila univerzální garanci na všechny vklady a závazky irských bank. Nevznikla sice panika mezi občany, ale kapitálově poddimenzovaným bankám toto opatření nepomohlo a v průběhu podzimu 2008 prakticky přestaly poskytovat úvěry, tudíž kolaboval celý finanční systém v zemi. Ministr financí tehdy potvrdil záruky státu jenom za bankovní sektor nejméně ve výši 32 miliard euro.

Aby nedošlo k definitivnímu kolapsu irského hospodářství, rozhodla se irská vláda v listopadu 2010 požádat mezinárodní instituce (MMF a ECB) o finanční pomoc ve výši 85 mld. Z této sumy má jít cca 50 mld EUR na stabilizaci rozpočtu země a cca 35 mld. EUR na rekapitalizaci bank. Po provedení zátěžových testů irských bank v dubnu 2011 ministr financí oznámil, že irské banky potřebují dalších 24 mld. EUR a že hodlá zeštíhlit irský bankovní systém natolik, aby do budoucna fungovaly pouze dvě velké banky - AIB a Bank of Ireland.

I v roce 2012 pokračuje ozdravná kúra velkých irských bank, jejichž hlavním problémem zůstávají nesplácené hypotéky.

V dubnu 2009 vláda zřídila polostátní agenturu National Asset Management Agency (NAMA), jejímž úkolem bude odčerpávat za sníženou hodnotu špatné tzv. toxické úvěry z bank. Prognózy irských ekonomů říkají, že po pomocné a ozdravné kúře zůstanou v irských rukách 2 -3 banky, ostatní ústavy zaniknou nebo sfúzují se stávajícími. V každém případě irský bankovní sektor prochází bezprecedentní krizí a následnou ozdravnou kúrou, která stojí daňové poplatníky miliardy €. Situace se rychle mění, jsou přijímána další a další opatření. Začátkem roku prohlásil ministr financí, že považuje zemi za fiskálně stabilizovanou a je možné přistoupit k odkupu pohledávek jednotlivých bank prostřednictvím agentury NAMA (www.nama.ie).

Členové odvětvového svazu pojišťoven Irish Insurance Federation (www.iif.ie) kontrolují dohromady 95% irského pojišťovacího trhu.

Významné místo ve finančním sektoru zaujímá Mezinárodní centrum finančních služeb (International Financial Services Centre; www.ifsc.ie) zřízené v Dublinu v roce 1987 v rámci podpory přílivu zahraničního kapitálu do země. V centru za zvýhodněných daňových podmínek působí pobočky desítek zahraničních finančních společností.

5.5. Daňový systém

Výběr daní a poplatků je v Irsku v kompetenci Office of the Revenue Commissioners (www.revenue.ie). Irský daňový systém si vždy zakládal na své pružnosti a příznivých sazbách jak pro fyzické osoby tak pro podnikání. Nečekaný nástup úvěrové a finanční krize doprovázen stále většími a většími schodky státního rozpočtu přinutil irskou vládu ke zvýšení daní. Tren zvyšování daní pokračuje i v roce 2012.

Nejvýznamnější pro irský hospodářský úspěch minulých let byla nízká daň ze zisku korporací, jejíž základní sazba je na úrovni 12,5% (pro příjmy z hlavní činnosti, pro ostatní příjmy platí sazba 25%), která byla zachována i přes kritiku z řady evropských zemí po poskytnutí finanční pomoci irské ekonomice. Irsko v současné době velmi bojuje za udržení, popř. i přilákání dalších zahraničních investic a nízká korporátní daň je výkladní skříň irské vlády pro zahraniční investory. Dodatečný daňový výtěžek je díky transferům výnosů nadnárodních firem odhadován na cca 5,5 mld. € ročně.

Tab.:Sazby hlavních daní v roce 2011

Hlavní daně	Standardní sazba	Zvláštní sazby
daň z příjmu (income tax)	41%	snížená 20%
daň ze zisku (corporation tax)	12,5%	25%

daň z přidané hodnoty (value added tax)	22%	4,8%, 13,5%
daň ze zisku z prodeje majetku (capital gains tax)	25%	40%, 0%
daň z úroku z vkladu (deposit interest retention tax)	30%	0%
daň z převodu nemovitosti (stamp duty)	9%	dle typu 0 – 12%
dědická a darovací daň (capital acquisitions tax)	25%	0%

Zdroj: Industrial Development Agency

Aktuální daňové sazby jsou k dispozici na stránkách Industrial Development Agency www.ida.ie. Na stránkách Office of the Revenue Commissioners je ke stažení celá řada brožur a letáků detailně popisující aplikaci a správu jednotlivých daní.

6. Zahraniční obchod země

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Irsko je typicky exportně orientovaná země, zejména v důsledku investic velkého počtu nadnárodních firem, jejichž produkce je zaměřena hlavně na vývoz. Irská bilance obchodní výměny se zahraničím je dlouhodobě výrazně aktivní. Irské podniky vlastněné zahraničními firmami se podílejí cca 85 % na irském vývozu.

Nejdůležitějšími irskými obchodními partnery jsou USA a Velké Británie (vč. Severního Irska).

Objem irského exportu v roce 2011 činil 92,936 mld. €, což představuje 4% nárůst oproti roku 2010. Objem irského importu v roce 2011 činil 48,238 mld. €, což představuje 5% nárůst oproti roku 2010.

Tab.: Vývoz a dovoz (mld. €)

	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	88	95	84	89	93
Dovoz	62	68	45	46	48
Saldo	26	27	39	43	45

Zdroj: Central Statistics Office

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

V roce 2011 byl zaznamenán opětovný nárůst exportu o 4 % oproti roku 2010, způsobený zejména vyšším vývozem farmaceutických (+9%) a chemických výrobků (+4%). Vzrostl vývoz do USA (+3%) a Velké Británie (+5%). Hlavními státy pro irský export - USA (23%), Belgie (15%), Velká Británie (14%) a Německo (7%).

Nárůst dovozu o 5% oproti roku 2010 byl způsoben především dovozem farmaceutických výrobků (+26%), ropných produktů (+21%) a organických chemikálií (+20%). Byl zaznamenán pokles dovozu dopravních prostředků (-10%). Vzrostl dovoz z Velké Británie (+13%), naopak poklesl dovoz z USA (-8%). Téměř 58% irského dovozu je uskutečňováno z těchto zemí - Velká Británie (32%), USA (12%), Německo (8%) a Čína (6%).

Tab.: Teritoriální struktura dovozu a vývozu v roce 2011 (mil. €) (vybrané země)

Oblast	Export 2011	Import 2011
Celkem	92 935,8	48 238,4
Belgie	13 520,6	1 169,9
Bulharsko	57,8	10,5
Česká republika	442,2	250,7
Dánsko	463,8	608,2
Estonsko	21,9	5,7
Finsko	314,3	122,9
Francie	5 020,2	1 984,3
Itálie	3 086,6	773,9
Kypr	24,5	2,3
Litva	31,6	60,2
Lotyšsko	60,3	33,2
Lucembursko	60,5	67,7
Maďarsko	226,9	110,0

Malta	23,8	10,1
Německo	6 537,7	3 721,5
Nizozemí	3 186,3	2 461,3
Polsko	638,5	286,9
Portugalsko	462,0	123,9
Rakousko	309,3	186,0
Rumunsko	337,2	123,6
Řecko	309,8	34,2
Slovensko	58,5	52,7
Slovinsko	28,8	11,8
Španělsko	3 152,5	666,2
Švédsko	918,7	481,7
Velká Británie	13 058,1	15 619,4
Severní Irsko	1 408,9	1 046,6
EU nespecifik.	9,9	342,6
Celkem EU	53 771,3	30 368,0
z toho EU-zóna	36 123,3	11 736,5
Austrálie	725,6	105,8
Brazílie	311,0	210,2
Kanada	628,3	256,6
Čína	2 488,1	2 706,0
Indie	216,7	372,2
Japonsko	1 776,2	795,2
Malajsie	481,1	229,7
Mexiko	526,7	247,2
Norsko	403,9	1 164,8
Filipíny	195,1	31,2
Rusko	509,7	120,3
Saudská Arábie	528,0	5,8
Singapur	589,8	393,2
Jižní Afrika	322,7	133,9
Jižní Korea	360,1	379,5
Švýcarsko	3 689,9	760,1
Taiwan	200,6	183,2
Thajsko	139,8	250,9
Turecko	467,7	292,8
USA	21 448,7	5 890,4
Ostatní	3 090,4	1 477,6
Neznámé	37,5	990,5
Neklasifikované	26,6	873,3

Zdroj: Central Statistics Office

6.3. Komoditní struktura

V posledních letech výrazně rostl především export služeb, na čemž se podílí v Irsku sídlící IT sektor.

Z tradičních odvětví se daří exportovat potraviny a nápoje. Největšími exportéry jsou stále firmy chemického a farmaceutického průmyslu a výrobci dopravních prostředků a strojů a průmyslového spotřebního zboží.

Tab.: Komoditní struktura vývozu a dovozu v roce 2011

	Třídy klasifikace SITC	Vývoz (mil. €)	% celku	Dovoz (mil. €)	% celku
0	Potraviny a živá zvířata	7 851,2	8,45	4 999,5	10,36
1	Nápoje a tabák	1 177,5	1,27	803,9	1,67
2	Surové materiály, nepoživatelné, s výjimkou paliv	1 761,1	1,89	735,4	1,52
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	1 352,9	1,46	6 788,4	14,07
4	Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	54,3	0,06	247,7	0,51
5	Chemikálie a příbuzné výrobky jinde neuvedené	55 977,6	60,23	10 479,7	21,72
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	1 681,6	1,81	3 710,3	7,69
7	Stroje a dopravní prostředky	11 224,3	12,08	12 453,1	25,82
8	Průmyslové spotřební zboží	11 080,6	11,92	5 964,1	12,36
9	Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	188,0	0,20	1 098,7	2,28
	Odhady pro neklasifikované	586,7	0,63	957,6	1,99
	Celkem	92 935,8		48 238,4	

Zdroj: Central Statistics Office

6.4. Dovození podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Dovození podmínky do Irska jsou dány jeho členstvím v EU, která vůči třetím zemím uplatňuje společnou obchodní politiku. Zboží vyrobené v kterékoliv členské zemi EU a zboží ze třetích zemí propuštěné na vnitřní trh se dováží na trhy dalších členských zemí bez celních či jiných kvantitativních omezení. Díky volnému pohybu služeb není omezováno poskytování služeb fyzickými či právníckými osobami z členského státu EU na území jiného státu EU. Údaje je možno nalézt na stránkách jednotlivých Generálních ředitelství Evropské komise, zejména na GR Vnitřní trh: (http://ec.europa.eu/internal_market/search_en.htm).

Irsko pro dovoz ze třetích zemí aplikuje celní režim podle sazebníku zahrnujícího integrovaný sazebník ES (TARIC) a další opatření uveřejňována ve věstníku ES (Official Journal of the European Communities). Závazné rozhodnutí o celním zařazení "binding tariff information (BTI)" platí 6 let. Bližší informace podává a žádosti vyřizuje:

Tariff Classification Unit Office of the Revenue Commissioners
 Government Offices

Nenagh, Co. Tipperary
www.revenue.ie

Zdaleka nejjednodušší cestou, jak zjistit relevantní celní sazby a náležitosti nezbytné pro vývoz do EU je databáze EU na stránce http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm

6.5. Ochrana domácího trhu

Irsko uplatňuje standardní nástroje v souladu s předpisy EU pro dovoz ze třetích zemí. Ochrana domácího trhu je nadále založena na relativně vysoké irské národní uvědomělosti využívané v propagaci irského zboží a služeb. Projevuje se to výzvami typu "kupujte irské" nebo "podporujte irskou zaměstnanost" a nápadným označováním zboží vyrobeným v Irsku. Rovněž při posuzování žádostí zahraničních investorů o různé investiční pobídky se standardně přihlíží k tomu, jak taková investice využije subdodávky irských firem.

6.6. Zóny volného obchodu

V Irsku jsou dvě volné celní zóny - na mezinárodním letišti Shannon u města Limerick na západním pobřeží a v Ringaskiddy u přístavu Cork (Free Port Zone) na jižním pobřeží ostrova. Dovoz do těchto zón je bez cla. Převážná většina zboží z těchto zón je určena na vývoz.

Dodávky na irský trh podléhají celnímu řízení stejně jako dovozy ze zahraničí. Zvláštní ekonomickou zónou svého druhu je International Financial Services Centre (IFSC, www.ifsc.ie) v Dublinu, kde za zvýhodněných daňových podmínek působí pobočky desítek zahraničních finančních společností. Informace o podmínkách investic v IFSC lze získat od Industrial Development Agency (www.ida.ie).

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

Obchodně-ekonomický režim mezi ČR a Irskem je definován pravidly EU.

Souborové přílohy:

- Obchodní výměna ČR - Irsko v Kč 2011
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78245> (20kB)
- Obchodní výměna ČR - Irsko v EUR 2011
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78246> (15kB)

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Podle údajů ČSÚ došlo v roce 2011 ke zvýšení vzájemného obchodního obrátu oproti roku 2010, což znamená opětovné oživení po propadu v roce 2009. Bilance ale zůstává pro ČR negativní.

Tab.: Česko-irský obchod v mil. €

	Vývoz	Dovoz	Obrat	Saldo
2007	301 033	590 515	891 548	- 289 482
2008	224 355	626 845	851 200	- 402 490
2009	159 497	577 706	737 203	- 418 209
2010	213 344	667 322	880 666	- 453 978
2011	269 241	729 412	998 653	- 460 171

Zdroj: ČSÚ

Souborové přílohy:

- Obchodní výměna ČR - Irsko v EUR 2011
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78249> (15kB)

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Tabulka: Komoditní a procentuální struktura českého vývozu do Irska dle nomenklatury SITC2 za rok 2011

Kurz:	EUR - dle číselníku kurzů a roků			
Limit:	0 tis. Kč			
Země původu/určení IE Irsko				
Nomenklatura SITC2		tis. Kč	Podíl v %	tis. EUR
Kód	Název			
78	Silniční vozidla	1 988 117	30,03	80 864
75	Kancelářské stroje a zař. k automat. zpracování dat	1 305 592	19,72	53 103

74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n.	798 046	12,06	32 459
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	687 543	10,39	27 965
89	Různé výrobky j.n.	413 838	6,25	16 832
66	Výrobky z nekovových nerostů j.n.	211 720	3,20	8 611
76	Zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprod. zvuku	180 192	2,72	7 329
69	Kovové výrobky j.n.	170 939	2,58	6 953
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	135 489	2,05	5 511
64	Papír, lepenka a výrobky z nich	100 253	1,51	4 078
72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	78 617	1,19	3 198
53	Barviva, třísloviny a pigmenty	52 952	0,80	2 154
62	Výrobky z pryže, j.n.	42 637	0,64	1 734
81	Prefabrikované budovy; výrobky zdravotnické, instal.	36 389	0,55	1 480
84	Oděvní výrobky a doplňky	34 257	0,52	1 393
06	Cukr, výrobky z cukru a med	31 873	0,48	1 296
57	Plasty v prvotní formě	27 713	0,42	1 127
58	Plastické hmoty v neprvotních formách	26 369	0,40	1 073
83	Cestovní galanterie, kabelky apod. výrobky	25 586	0,39	1 041
09	Různé jedlé výrobky a přípravky	25 060	0,38	1 019
67	Železo a ocel	24 642	0,37	1 002
04	Obiloviny a obilné výrobky	22 984	0,35	935
65	Textilní příže, tkaniny, tržní výrobky z nich, j.n.	19 145	0,29	779
68	Neželezné kovy	16 519	0,25	672
54	Léčiva a farmaceutické výrobky	16 332	0,25	664
87	Odborné, vědecké a řídicí přístroje a zařízení, j.n.	15 032	0,23	611
63	Výrobky z korku a dřeva (kromě nábytku)	13 824	0,21	562
52	Anorganické chemikálie	12 532	0,19	510

88	Fotografické přístroje, optické výrobky, j.n., hodiny	12 348	0,19	502
11	Nápoje	11 905	0,18	484
03	Ryby, korýši a měkkýši	10 277	0,16	418
55	Silice a vonné látky; lešticí a čisticí přípravky	10 023	0,15	408
85	Obuv	9 243	0,14	376
82	Nábytek a jeho díly	9 239	0,14	376
51	Organické chemikálie	7 669	0,12	312
73	Kovozpracující stroje	6 911	0,10	281
01	Maso a masné výrobky	4 857	0,07	198
27	Surová hnojiva a surové nerosty (mimo uhlí a ropy)	4 323	0,07	176
29	Suroviny živočišného a rostlinného původu, j.n.	3 787	0,06	154
02	Mléčné výrobky a vejce	3 142	0,05	128
93	Zvláštní předměty obchodu	2 910	0,04	118
05	Zelenina a ovoce	2 639	0,04	107
07	Káva, čaj, kakao, koření a výrobky z nich	2 536	0,04	103
59	Chemické prostředky a výrobky, j.n.	1 224	0,02	50
79	Ostatní dopravní a přepravní prostředky	1 192	0,02	48
56	Hnojiva umělá	638	0,01	26
24	Korek a dřevo	131	0,00	5
61	Kůže, kožené výrobky j.n. a vydělané kůže	114	0,00	5
33	Ropa, ropné výrobky a příbuzné materiály	112	0,00	5
12	Tabák a tabákové výrobky	78	0,00	3
08	Krmiva pro zvířata (kromě nemletých obilnin)	60	0,00	2
26	Textilní vlákna a jejich odpad	15	0,00	1
42	Nevysychavé rostlinné tuky a oleje, surové, rafinované	0	0,00	0
41	Živočišné oleje a tuky	0	0,00	0
	Celkem	6 619 565	100,00	269 241

Tabulka: Komoditní a procentuální struktura českého dovozu do Irska dle nomenklatury SITC2 za rok 2011

Kurz:	EUR - dle číselníku kurzů a roků			
Limit:	0 tis. Kč			
Země původu/určení IE Irsko				
Nomenklatura SITC2		tis. Kč	Podíl v %	tis. EUR
Kód	Název			
89	Různé výrobky j.n.	4 852 178	27,06	197 355
54	Léčiva a farmaceutické výrobky	3 490 369	19,46	141 966
75	Kancelářské stroje a zař. k automat. zpracování dat	3 027 587	16,88	123 143
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	1 776 674	9,91	72 264
53	Barviva, třísloviny a pigmenty	732 376	4,08	29 788
55	Silice a vonné látky; lešticí a čistící přípravky	731 635	4,08	29 758
76	Zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprod. zvuku	500 159	2,79	20 343
59	Chemické prostředky a výrobky, j.n.	446 746	2,49	18 171
01	Maso a masné výrobky	358 910	2,00	14 598
11	Nápoje	305 487	1,70	12 425
74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n.	242 210	1,35	9 852
57	Plasty v prvotní formě	193 114	1,08	7 855
87	Odborné, vědecké a řídicí přístroje a zařízení, j.n.	153 588	0,86	6 247
83	Cestovní galanterie, kabelky apod. výrobky	119 304	0,67	4 853
03	Ryby, koryši a měkkýši	112 055	0,62	4 558
58	Plastické hmoty v neprvotních formách	101 615	0,57	4 133
69	Kovové výrobky j.n.	100 037	0,56	4 069
09	Různé jedlé výrobky a přípravky	63 854	0,36	2 597
65	Textilní příže, tkaniny, tržní výrobky z nich, j.n.	55 995	0,31	2 278
08	Krmiva pro zvířata (kromě nemletých obilnin)	55 515	0,31	2 258

72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	54 939	0,31	2 235
81	Prefabrikované budovy; výrobky zdravotnické, instal.	51 013	0,28	2 075
88	Fotografické přístroje, optické výrobky, j.n., hodiny	42 811	0,24	1 741
51	Organické chemikálie	38 118	0,21	1 550
82	Nábytek a jeho díly	34 746	0,19	1 413
68	Neželezné kovy	33 019	0,18	1 343
62	Výrobky z pryže, j.n.	30 011	0,17	1 221
02	Mléčné výrobky a vejce	29 292	0,16	1 191
21	Usně, kůže a kožešiny surové	24 563	0,14	999
78	Silniční vozidla	21 766	0,12	885
29	Suroviny živočišného a rostlinného původu, j.n.	20 924	0,12	851
07	Káva, čaj, kakao, koření a výrobky z nich	20 901	0,12	850
66	Výrobky z nekovových nerostů j.n.	15 744	0,09	640
63	Výrobky z korku a dřeva (kromě nábytku)	11 789	0,07	479
67	Železo a ocel	11 448	0,06	466
84	Oděvní výrobky a doplňky	10 468	0,06	426
05	Zelenina a ovoce	10 254	0,06	417
06	Cukr, výrobky z cukru a med	9 678	0,05	394
12	Tabák a tabákové výrobky	8 429	0,05	343
26	Textilní vlákna a jejich odpad	7 765	0,04	316
64	Papír, lepenka a výrobky z nich	6 068	0,03	247
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	5 587	0,03	227
73	Kovozpracující stroje	3 871	0,02	157
52	Anorganické chemikálie	3 795	0,02	154
61	Kůže, kožené výrobky j.n. a vydělané kožky	2 356	0,01	96
23	Surový kaučuk (včetně syntetického a regenerovaného)	1 615	0,01	66
27	Surová hnojiva a surové nerosty (mimo uhlí a ropy)	1 142	0,01	46
28	Rudy kovů a kovový odpad	1 004	0,01	41

25	Vláknina a sběrový papír	592	0,00	24
04	Obiloviny a obilné výrobky	137	0,00	6
85	Obuv	52	0,00	2
33	Ropa, ropné výrobky a příbuzné materiály	15	0,00	1
79	Ostatní dopravní a přepravní prostředky	10	0,00	0
	Celkem	17 933 330	100,00	729 412

Zdroj: MPaO

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Objem vzájemného vývozu a dovozu s Irskem je do značné míry určován následujícími faktory:

1. Naprostá většina irských firem je malá či střední, s omezenou absorpční kapacitou pro subdodávky – řada domácích výrobních firem uvažuje o přesunu nebo zajišťování části výroby do ekonomik s nižšími náklady, tedy včetně ČR. Zde vidíme příležitost pro řadu českých firem.
2. Dominantním motorem irské ekonomiky jsou zahraniční investice, které mají více než 40% podíl na HDP a jejich výstup tvoří okolo 85% exportu zboží.
3. Hlavním obchodním partnerem Irska je Británie - Irsko odtamtud dováží téměř třetinu veškerého zboží. Dalších 14 % dovážejí američtí investoři ze své domoviny;
4. Přes značnou kupní sílu obyvatelstva představuje Irsko malý a izolovaný trh, což s sebou rozhodně přináší určité nevýhody pro vzdálenější dovozce (výhodu má Británie vzhledem ke svému těsnému sousedství).
5. Irsku se podařilo v období "keltského tygra" přilákat řadu investorů z oblasti farmacie, biochemie a chemie. Také nadále pokračuje v sofistikované výrobě elektrotechniky (včetně mikročipů, procesorů apod.).

Čeští obchodníci se musí pokusit (ovšem je třeba opět brát zřetel na skutečnost, že celková ekonomická aktivita se v zemi snížila):

1. Úspěšně konkurovat stávajícím dodavatelům zejména britským, pokoušet se o vývoz na subdodavatelské bázi (zejména v oblasti elektrotechniky a stavebních prací) a na lukrativní, avšak nízkoobjemový spotřebitelský trh – např. nábytek, stavební materiály atd. (ideálně v kombinaci s vývozem do Velké Británie a Severního Irska) a o vývoz duševního vlastnictví (vývoj software);
2. O zakládání aliancí a společných podniků a vývoz komplementárních či společných produktů na odbytově zajímavé třetí trhy hlavně do Británie a USA, kde má Irsko silné postavení
3. Získávat informace o veřejných výběrových řízeních (ať již státu či velkých společností – energetika, telekomunikace), kde je velký podíl vložené práce a kde lze zajistit subdodávky pro hlavního (většinou irského) kontraktora;
4. Velká příležitost je pro firmy zabývající se incommingovou turistikou, aktivní je na tomto poli londýnské zastoupení agentury Czechtourism.

Mezi hlavní perspektivní odvětví pro české vývozce patří:

- Ochrana životního prostředí - technologie a subdodávky
- Energetika - obnovitelné zdroje energie
- Stavebnictví - mírné oživení sektoru začíná v roce 2011
- Zdravotnictví - dodávky pro zdravotnická zařízení, subdodávky
- Infrastruktura – subdodávky pro jednotlivé projekty
- IT – možnost zakládání joint ventures pro vývoj a distribuci softwaru
- Potravinářství – dodávky technologií, dodávky potravin a nápojů

- Strojírenství – specializovaná strojírenská výroba, vč. obrábění
- Dodávky různého spotřebního zboží pro domácnosti a volný čas
- Cestovní ruch – rozšíření nabídky regionů a lázeňství

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Rozhodujícími firmami ve vzájemném obchodu a ostatních oblastech ekonomické spolupráce jsou nadnárodní korporace, které z 85 % ovlivňují vývoj obchodní bilance.

V ČR existuje kolem 50 investorů s irskou majetkovou účastí. M. Ward Group (www.mauriceward.cz) je pravděpodobně největším irským zaměstnavatelem, který ve výrobním závodě u Mostu a v distribučním a logistickém centru v Kněževsi zaměstnává kolem 400 lidí. Výrobce stavebních materiálů Kingspan (www.kingspan.cz) má velký výrobní závod v Hradci Králové, Prime Hide (www.primehide.com) produkuje usně v Trutnově, Barlo Plastics vyrábí specializované plasty v Příbrami, IRE-TEX nabízí balící služby z Plzně (www.iretex.com), C&F Tooling vyrábí nástroje ve Velimi a Largo Foods (www.perri.ie) produkuje bramborové lupínky v Třemošné. V minulém roce k těmto firmám přibýly Mergon International (www.mergon.com), Realtime Technologies a Connaught Electronics. V sofistikované oblasti výzkumu a vývoje podniká společnost Silicon and Software Systems (www.s3group.com) a společnost Eurocommerce, které mají vývojová centra v Praze. V Praze má centrálu i nezávislý telekomunikační operátor E-Tel. Investorů do nemovitostí je celá řada, mezi nejvýznamnější patří Quinn Group, Ballymore Properties, Lexxus či Red Group (www.redgroup.cz). M&M Developments nedávno oznámily projekt na výstavbu průmyslových nemovitostí v Přestanově, Zlíně a Pardubicích. V oblasti služeb jsou nejznámější personální agentury Grafton Recruitment (www.grafton.cz) a Sigmar Recruitment (www.sigmar.cz), k dalším investorům patří Kilcullen Kapital Partners (www.kilcullen.cz), Key 6 Solutions (www.key6.com) či Radio Kiss 98. Irské firmy sídlící v ČR jsou členy Česko-irské obchodní asociace (www.ciba.cz). Novachem Manufacturing (www.novachem.ie) vyrábí repelenty a insekticidy v průmyslové zóně Severní Předlice u Ústí nad Labem. Clancy Radiators (www.clancyradiators.com) dokončují výstavbu závodu na výrobu radiátorů pro automobilový průmysl ve Veselí nad Moravou. Byl vytvořen společný podnik Nanopeutics Ltd. a českou firmou Elmarco (www.elmarco.com) pro spolupráci v oblasti dalšího rozvoje v oblasti nanotechnologií. Majitelem letecké továrny Moravan - Aeroplanes z Otrokovic na Zlínsku se stala firma CzechAircraft, kterou vlastní irská společnost QucomHaps Holding. Firma Kilcullen (www.kilcullen.cz) drží většinový podíl v podnicích ZPA Trutnov a Tesla Hloubětín.

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

S ohledem na zrušení diplomatického místa poskytuje obchodně-ekonomický úsek ZÚ Dublin pouze základní informace k poptávkám českých i irských firem. Velmi dobře ale funguje spolupráce mezi ZÚ Dublin a londýnskou kanceláří agentury CzechTrade, která se věnuje i obchodním vztahům ČR-Irsko.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Rozvojová pomoc v této relaci není poskytována.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Údaje jsou evidovány ČNB na běžném účtu platební bilance a uvedeny pod následujícím odkazem:

<http://www.cnb.cz/www.cnb.cz/cz/statistika/> Na irské straně je možné tyto údaje zjistit na www.csi.ie

Za rok 2009 jsou ve struktuře běžného účtu platební bilance vykázány celkové příjmy ze sektoru služeb ve výši **6 280,5 mil. CZK** a výdaje **6 336,7 mil. CZK**. Saldo je tedy za rok 2009 **záporné 56,1 mil. CZK**.

V rámci jednotlivých položek jsou významné dopravní služby s příjmy 603,4 mil. CZK a výdaji 2 035,2 mil. CZK, dále cestovní ruch s příjmy 669,7 mil. CZK a výdaji 238,6 mil. CZK. Největší objem naplňují tzv. ostatní služby (např. služby v oblasti spojů, stavebnictví, informací, služby výpočetní techniky, pojišťovací služby, služby obchodní, odborné, technické apod.) s příjmy 5 007,3 mil. CZK a výdaji 3 162,9 mil. CZK. Za rok 2009 bylo v této oblasti služeb dosaženo pozitivního salda 1 844,4 mil. CZK.

Za první čtvrtletí 2010 na běžném účtu platební bilance jsou vykázány příjmy ve výši **1 851,5 mil. CZK** a výdaje **990,1 mil. CZK**.

Prioritní zájem OEÚ je o zvyšování služeb poskytovaných v rámci cestovního ruchu. Tento sektor služeb, zejména jeho propagaci, lze aktivně ovlivňovat jak ze strany OEÚ tak organizace Czechtrade. Dobrým základem je skutečnost, že Praha byla v posledních letech několikrát vyhlášena destinací roku pro víkendové zájezdy a nadále si udržuje vysokou popularitu. V rámci turistického ruchu je možné dále uvažovat o akvizici českého lázeňství na irském trhu ve spojení s poskytováním komplexních služeb specializovaných rehabilitačních a zdravotnických zařízení (oční a zubní zařízení a dále nejrůznější kosmetická pracoviště). České podnikatelské subjekty v tomto oboru se s dotazy nebo náměty na spolupráci mohou přímo obracet na londýnskou pobočku kanceláře CzechTourism (mail: info-uk@czechtourism.com) nebo na obchodního radu ZÚ (mail: commerce_dublin@mzv.cz).

Dále je možné uvažovat o propojení služeb personálních agentur již působících na českém trhu (viz. bod 7.5.).

Obecně lze konstatovat, že ze strany českých poskytovatelů služeb je o toto teritorium zájem, především k trvale vysoké koupěschopnosti obyvatel a jejich ochoty utrácet prostředky, což se projevuje, jak uvedeno shora, například v oblasti cestovního ruchu. I když se jedná o poměrně malý trh, má značnou absorpční schopnost.

Celkově lze konstatovat, že sektor služeb má s Irskem perspektivu dalšího rozvoje, což je dáno otevřeností české i irské ekonomiky s nutností využívání sektoru služeb. Pokud se udrží současný trend příjmů v dynamice prvního čtvrtletí t.r. budou příjmy v sektoru služeb za rok 2010 překonány v porovnání s rokem 2009.

V oblasti služeb neregistrujeme žádné překážky. V zemi panuje otevřený trh a konkurenční prostředí. Irsko má také zcela otevřený pracovní trh, na kterém bylo na konci roku 2009 registrováno cca 8000 českých občanů, kteří na místním trhu poskytují velké množství nejrůznějších druhů drobných služeb, o kterých nejsou dostatečné informace. Obecně platí, že je třeba přicházet na místní trh se službami kvalitními, cenově přiměřenými a hledat mezery na trhu. OEÚ ve spolupráci s polským EMC Medical Institute (www.emc-healthcare.ie) a vybranými českými partnery podporuje průzkum trhu pro vstup českého subjektu do sektoru zdravotnických služeb. Více na www.businessinfo.cz v sekci Irsko a na webu ZÚ (www.mzv.cz/dublin).

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Irská vládní agentura pro zaměstnání a vzdělávání **FÁS** publikovala informační materiál, který **v češtině obsahuje základní informace o Irsku, trhu práce a právech a povinnostech zaměstnanců**. Tento dokument by si měl přečíst každý, kdo se chce vyhnout nepříjemnostem, stresu a nedorozumění při hledání zaměstnání v Irsku.

Ke stažení: [KNOW BEFORE YOU GO](#)

Informace o pracovních podmínkách, daních, sociálním systému, školství, zdravotnictví, ale také o tom, jak v Irsku přihlásit automobil či koupit nemovitost naleznete ve velmi přehledné formě v anglickém jazyce na www.citizensinformation.ie

Na irském trhu práce existuje trvalý zájem o některé profese, zejména o řemeslníky, montéry, některé profesionální služby (zdravotní sestry, ošetřovatelky, kadeřnice), manuální profese s důrazem na

zkušenost z oboru (pracovníci na jatkách, v autoopravnách) a technické profese s vysokoškolským vzděláním (např. chemický, farmaceutický, IT průmysl). Šance je rovněž pro některé bankovní a účetní profese s mezinárodní (ACCA, CIMA) kvalifikací a multilinguální pracovníky pro centra strategických služeb. Kromě specializovaných personálních agentur je v Irsku značná část pracovních příležitostí zveřejněna na internetu. Nejčastěji používané jsou následující stránky:

www.grafton-group.com/recruitment

www.jobs-ireland.com

www.irishjobs.ie

www.jobs.ie

www.jobfinder.ie

www.jobs4u.ie

www.monster.ie

www.hoteljobs.ie

www.HealthSectorJobs.com

www.collinsmcnicholas.ie

www.noelrecruit.ie

Je třeba se mít na pozoru před nesolidními agenturami či zprostředkovateli a nabídkami na nalezení zaměstnání za platbu předem. Solidní personální agentury pracují na bázi poplatků od zaměstnavatele, nikoli od zájemce o práci. Na internetu jsou rovněž stránky poskytující cenné informace pro imigranty. Hlavním zdrojem oficiálních informací je Ministerstvo podnikání, obchodu a zaměstnanosti (Department of Enterprise, Trade and Employment – www.entemp.ie), které je odpovědné za legislativu v oblasti trhu práce a její dodržování.

Pracovní právní náležitosti a pravidla

Rámec pracovního práva tvoří jednak zákony a jednak zvykové právo. Seznam veškerých irských právních předpisů lze nalézt na internetové stránce www.irishstatutebook.ie; Základem vztahu je smlouva mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Na rozdíl od praxe v ČR nemusí mít písemnou podobu. Zaměstnavatel je však povinen do dvou měsíců od nástupu do zaměstnání předat zaměstnanci psaný seznam povinností a podmínek (minimální informace jsou definovány zákonem Terms of Employment (Information) Act 1994).

Obvykle uváděná zkušební doba je tři až šest měsíců. Legislativně je stanovena pouze horní hranice zkušební doby, jež nesmí přesáhnout dvanáct měsíců.

Výpovědní lhůty jsou značně rozmanité a závisí na individuálních pracovních smlouvách. Statutárně platí, že výpovědní lhůta je minimálně jeden týden v pracovních poměrech kratších než dva roky a delších než tři měsíce, a maximálně osm týdnů v případě pracovních poměrů delších než 15 let.

Délka pracovní doby nesmí překročit 48 hodin týdně v průměru za poslední čtyři měsíce práce. Výjimkou jsou zejména manažerské pozice, kde si pracovník do jisté míry určuje pracovní dobu. Zaměstnanci na plný úvazek jsou oprávněni čerpat 20 dní dovolené a devět dní státních (veřejných) svátků.

Pracovní zvyklosti se nijak neliší od praxe v irských, britských či amerických zahraničních společnostech sídlících v České republice. Důraz je kladen na výkon, přesnost a včasnost. Irové jsou v práci velmi disciplinovaní.

Minimální hodinová mzda je 8,65 Euro (od 1.1.2007). Informace o minimální mzdě naleznete na [stránce Ministerstvo podnikání, obchodu a zaměstnanosti](#)

Registrace zaměstnanců, daně a sociální pojistné

Po získání zaměstnání si pracovníci požádají místně příslušný sociální úřad (Social Welfare Office) o vydání osobního čísla pro styk s veřejnou správou (PPS Number - Personal Public Service Number). Číslo slouží k identifikaci pracovníka a k řadě dalších úkonů ve vztahu ke státní správě (např. odvod daní a pojistného). Podmínky vydání a formuláře jsou uvedeny na stránce úřadu [Welfare - Department of Social Protection](#)

Zaměstnanec má povinnost registrace na daňovém úřadě, který mu vyměří roční daňovou povinnost. Daně jsou z platu strhávány až po dosažení příjmu nad roční nezdanitelnou částku platu. Registraci je nutno provést co nejdříve, jinak má zaměstnavatel po uplynutí určitého období povinnost srážet daň na úrovni nejvyšší sazby. Podmínky registrace a formuláře jsou k dispozici na stránce www.revenue.ie; Tato stránka rovněž velice srozumitelně popisuje jednotlivé nároky na daňové úlevy a samozřejmě strukturu daňových sazeb.

Informace o zdanitelných a nezdanitelných položkách platu, sazbách daní apod naleznete na: <http://www.revenue.ie>

Obecně, všichni zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné, které jsou starší 16-ti let, přispívají do sociálního systému PRSI (Pay Related Social Insurance). Příspěvky se procentuálně vypočítávají z hrubého měsíčního příjmu dělí se do různých kategorií, také podle druhu práce, kterou vykonáváte. PRSI příspěvky se skládají z příspěvků zdravotních a sociálních. Platbu příspěvků PRSI zajišťuje zaměstnavatel.

Řešení sporů se zaměstnavatelem

Hlavní organizace, na které se mohou zaměstnanci přímo obrátit s dotazy či stížnostmi na nefér jednání zaměstnavatelů, jsou následující:

- Ministerstvo pro podnikání, obchod a zaměstnanost (Department of Enterprise, Trade and Employment; www.entemp.ie)
- Komise pro pracovní vztahy (Labour Relations Commission; www.lrc.ie)
- Úřad pro rovné zacházení (Equality Authority; www.equality.ie)

Pro přesné a aktuální informace kontaktujte příslušné irské úřady!

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Základní tři stupně cesty zahraničního výrobku ke spotřebiteli představuje dovozce (importer), velkoobchodník (distributor, wholesaler) a maloobchodník (dealer, retailer). U značkového zboží a složitějších výrobků plní dovozce často roli distributora. Tak se např. v Irsku provádí prodej automobilů Škoda nebo traktorů Zetor. Místní zástupce je výhodou a u technicky náročnějšího zboží přímo nezbytností, pokud vývozce nemá prostředky na zřízení vlastního zastoupení nebo nepatří do nadnárodního koncernu, který je v zemi zastoupen, případně pokud nemá alespoň zástupce v sousední Velké Británii, který pokrývá i Irsko.

Z faktorů ovlivňujících možnosti prodeje v Irsku, resp. navázání a vývoj vztahu s místním zájemcem upozorňují irské firmy nejčastěji na to, že od českých firem očekávají:

- Rychlou odpověď na dotazy a návrhy zaslané písemně nebo sdělené při osobním setkání (pokud není možné odpovědět rychle, je vhodné potvrdit příjem a uvést předpokládaný termín odpovědi).

Upozorňujeme na skutečnost, že v Irsku není pravidlem včasná či vůbec nějaká odpověď z irské strany na obchodní korespondenci !! Mnoho dotazů zůstává prostě bez povšimnutí. Mentalita v tomto ohledu spíše připomíná jih Evropy než anglosaskou zemi.

- Možnost domluvit se s obsluhou podnikové telefonní ústředny anglicky nebo uvádět na takto jazykově vybaveného pracovníka přímý kontakt;

- Automatické vyrozumění o změně zejména čísla telefonu a faxu, jestliže se v poslední době s příslušnou irskou firmou uskutečnil nějaký kontakt a ta nemá důvod se domnívat, že ze strany české firmy není zájem na jeho pokračování.

Irové a čeští podnikatelé působící v Irsku často upozorňují, že irský partner znalý trhu je ve většině případů nutností. Vstup na trh a marketing výrobků je téměř nemožný bez spojení s místní firmou. Irsko je malá země s malým trhem se značnou provázaností obchodních i osobních vztahů.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Irský trh práce je flexibilní, momentálně však s ohledem na přetrvávající krizi míra nezaměstnanosti dosahuje cca 15%. Trend jejího zvyšování zřejmě bude i nadále, i když pomaleji, pokračovat.

Na irském trhu práce existoval trvalý zájem o některé profese, zejména o řemeslníky, montéry, některé profesionální služby (zdravotní sestry, ošetřovatelky, kadeřnice), manuální profese s důrazem na zkušenost z oboru (pracovníci na jatkách, v autoopravnách) a technické profese s vysokoškolským vzděláním (např. chemický či farmaceutický průmysl). Šance je rovněž pro některé bankovní a účetní profese s mezinárodní (ACCA, CIMA) kvalifikací a multilinguální pracovníky pro centra strategických služeb. Opět upozorňujeme, že krize bere pracovní místa a je stále těžší, ba v současné době téměř nemožné najít na irském trhu práce zaměstnání (pokud se dotyčný nespokojí s nízkokvalifikovanou prací v pohostinství, zdravotnictví, zásobování apod.) Navíc narůstá tlak od irské veřejnosti upřednostňovat irské zaměstnance před cizinci. Proto každý, kdo by plánoval odchod na irský pracovní trh, by se měl řádně informovat o situaci v daném oboru / oborech.

Kromě specializovaných personálních agentur je v Irsku značná část pracovních příležitostí zveřejněna na internetu. Nejčastěji používané jsou následující stránky:

www.grafton-group.com/recruitment
www.jobs-ireland.com
www.irishjobs.ie

www.jobs.ie
www.jobfinder.ie
www.jobs4u.ie
www.monster.ie
www.hoteljobs.ie
www.HealthSectorJobs.com
www.collinsmcnicholas.ie
www.noelrecruit.ie

Je třeba se mít na pozoru před nesolidními agenturami či zprostředkovateli a nabídkami na nalezení zaměstnání za platbu předem. Solidní personální agentury pracují na bázi poplatků od zaměstnavatele, nikoli od zájemce o práci. Na internetu jsou rovněž stránky poskytující cenné informace pro imigranty. Hlavním zdrojem oficiálních informací je Ministerstvo podnikání, obchodu a zaměstnanosti (Department of Enterprise, Trade and Employment – www.entemp.ie), které je odpovědné za legislativu v oblasti trhu práce a její dodržování.

Užitečné informace

Irská vládní agentura pro zaměstnání a vzdělávání FÁS www.fas.ie publikovala informační materiál, který v češtině obsahuje základní informace o Irsku, trhu práce a právech a povinnostech zaměstnanců. Tento dokument by si měl přečíst každý, kdo se chce vyhnout nepříjemnostem, stresu a nedorozumění při hledání zaměstnání v Irsku.

Web: http://www.fas.ie/services_to_jobseekers/Know_Before_you_go/cestina/home.html

Informace o pracovních podmínkách, daních, sociálním systému, školství, zdravotnictví, ale také o tom, jak v Irsku přihlásit automobil či koupit nemovitost naleznete ve velmi přehledné formě v anglickém jazyce na www.citizensinformation.ie

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Pro české firmy neexistují žádné speciální překážky pro zřízení zastoupení zahraniční firmy v Irsku. Podmínky jsou obecně příznivé. Pro české firmy ovšem může hrát otázka nákladů zásadní roli při rozhodování o zřízení reprezentace. Při volbě typu organizace se vyplatí kontaktovat specializovanou poradenskou firmu, která může detailně porovnat zejména právní, účetní a daňové důsledky volby jednotlivých typů. Registraci firem provádí Companies Registration Office (www.cro.ie).

Založení firmy v Irsku a pravidla pro podnikání

1. Souhrnné informace o podnikání, administrativní podrobnosti k dlouhodobému pobytu na území Irska, rady pro cizince apod. naleznete na webu Department of Justice www.irlgov.ie; resp. na podstránkách www.basis.ie (podnikání) a www.citizensinformation.ie (pobyt).

2. Registraci firem má na starosti **Companies Registration Office**, na jehož stránce www.cro.ie naleznete podrobný popis registrační procedury, poplatků a dokumentační požadavky. Pro registraci pobočky zahraniční firmy se požaduje minimálně:

- jméno/a, adresa/y a občanství ředitele/ů mateřské firmy;
- jméno a adresa sekretáře/ky;
- ověřené kopie zřizovacích listin mateřské firmy, její číslo a místo registrace;
- adresa a předmět činnosti pobočky v Irsku;
- jméno/a a adresa/y osob(y) v Irsku pro příjem úřední korespondence;

- jméno/a a adresa/y osob(y) v Irsku odpovědné/ých za dodržování předpisů.

3. Po splnění registračních požadavků CRO je třeba nově vzniklý subjekt zaregistrovat na daňovém úřadě - **Office of the Revenue Commissioners**, www.revenue.ie; Jejich stránka rovněž přehledně popisuje daňovou strukturu a platební kalendáře.

4. Praktického průvodce "[Doing business and investing in Ireland](#)" (a další informace o Irsku) naleznete na webu PricewaterhouseCoopers www.pwcglobal.com

5. Pokud byste potřebovali k celému procesu místního právníka (což je na některé úkony jistější a rychlejší, i když řadu věcí lze udělat svépomocí), můžeme vám zaslat jejich seznam. Velvyslanectví spolupracuje např. s kanceláři O'Donnell Sweeney Solicitors (www.odonnellsweeney.ie) či Murray Flynn Maguire Solicitors (www.murrayflynn.ie).

6. Irskou legislativu můžete nalézt na vládním serveru Office of the Attorney General, www.irishstatutebook.ie, případně na serveru British and Irish Legal Information Institute - www.bailii.org, který má lepší vyhledávač.

7. Nemovitosti můžete nabývat za stejných podmínek jako irský občan. Pronájem zajišťuje řada realitních kanceláří, mezi největší patří Lisney (www.lisney.com), Manion (www.mannion.ie) či Colliers International (www.colliers.com).

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Propagace je jednou z hlavních proměnných ve funkci prodejnosti výrobku a pro maximalizaci jejího efektu je třeba postupovat podle plánu vycházejícího z praktické zkušenosti v konkrétním oboru a podrobného průzkumu trhu. Využívání HSP je běžné. Hlavní deníky jsou The Irish Times (www.irishtimes.com) a Irish Independent (www.independent.ie) a hlavní ekonomický týdeník Business & Finance (www.bandf.net). Různé marketingové služby za výhodný poplatek lze objednat u agentury CzechTrade (www.czechtrade.ie) Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, která zřídila jednu ze svých zahraničních kanceláří také v Irsku, momentálně však se sídlem v Londýně.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Způsob řešení obchodního sporu závisí na příslušném ujednání v obchodním kontraktu. Smírčí a arbitrážní služby v Irsku zajišťuje The Chartered Institute of Arbitrators (www.arbitration.ie). Při absenci ujednání mezi stranami o způsobu řešení případných sporů a nemožnosti dosáhnout přijatelného řešení jednáním může být spor vyřešen jen soudní cestou. Profesionální organizace irských právníků je Law Society of Ireland (www.lawsociety.ie).

Při sporu spotřebitele a obchodníka o menší částky (v současnosti do cca 1500 Euro) se lze bez najmutí advokáta obrátit na tzv. Small Claims Court. O soudní proceduru a předkládání žalob lze získat informace na stránkách Citizensinformation

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Hlavní internetovou stránkou, na které je publikován přehled veřejných zakázek vlády a místních samospráv, je www.e-tenders.gov.ie. Užitečné rady a informace o tendrech pravidelně publikuje rovněž Forum on Public Procurement (www.fpp.ie). Kromě menších lokálních zakázek jsou tendry zveřejňovány v příloze Věstníku Evropské Unie [Official Journal of the EU - Tenders Electronic Daily](#) .

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Irský trh je poměrně malý a výdaje na zavedení nového produktu nebo služeb na trh se zpravidla vyplatí až po delší době. Zahraniční firmy, které vstupují na irský trh, jsou při prvním pokusu často neúspěšné, protože podcení finanční náročnost dobývání nového trhu nebo přecenění jeho potenciál. Převážná část

obchodních vztahů mezi českými a irskými firmami se odehrává na úrovni nadnárodních společností, které praktikují nezávislou obchodní politiku.

Irsko má rovněž zcela odlišnou nákladovou strukturu než ČR. Kromě značných nákladů spojených se zaměstnáním místních pracovníků je třeba počítat s vysokými náklady na pojistné, na výdaje spojené s bezpečností a ochranou zdraví při práci a na veškeré vedlejší služby (právní, účetní atd.). Životní náklady i náklady na podnikání v Irsku stále rostou a zemi dnes lze označit za jednu z nejdražších v EU (v některých oblastech již předběhla i VB). Na druhou stranu současná nepříznivá ekonomická situace vede k určitému snižování nákladů.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problémy tohoto druhu jsme v zemi nezaznamenali. Panuje zde otevřené ekonomické prostředí, při zachování pravidel EU a WTO. V zemi funguje praktická vymahatelnost při porušení ochrany duševního vlastnictví.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Obvyklé platební podmínky jsou 30–180 dní od data faktury podle druhu zboží. Platební morálka je dobrá. Služby v této oblasti poskytuje společnost Experian Ireland (www.experian.com), která mimo jiné vydává věstník (Gazette) s rozsudky v dlužních sporech a s informacemi o nesolventnosti.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

V Irsku se koná několik desítek významnějších, ale zpravidla úzce zaměřených výstavních akcí, které odpovídají nízkému počtu obyvatel a v rámci Evropy geografické odlehlosti země. Na druhou stranu, vzhledem k velkému počtu zahraničních firem v Irsku, které zpravidla představují velkou část nebo většinu vystavovatelů, mají prakticky téměř všechny výstavy mezinárodní charakter. Účast zahraničních firem, které nemají v Irsku zastoupení, je ojedinělá a zpravidla se jedná o firmy ze Severního Irska nebo Velké Británie. Vůbec největší výstavní akcí v Irsku je mistrovství (země nebo světa) v orbě !!! které se koná na podzim vždy na jiném místě a má charakter téměř všeobecného veletrhu a celonárodní pouti zároveň. Přehled irských veletrhů a výstav je na internetové adrese www.irishexhibitiondirectory.com. Naprostá většina veletrhů nebo spíše velkých výstav se koná v dublinu v areálu RDS (www.rds.ie).

ČR se účastní irských veletrhů pouze sporadicky. Za nejvýznamnější veletrhy lze považovat HolidayWorld, Energy Show, Medtech a PlanExpo.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podmínky pro vstup zahraničního kapitálu do země jsou příznivé. Irsko je neutrální stát ve strategicky bezpečné oblasti a má stabilní demokratický režim - hlavní politické strany a střídající se vlády zahraniční investice podporují. Irská ekonomika je jedna z nejliberálnějších na světě, pracovní síla a služby jsou na vysoké úrovni. Modernizaci infrastruktury je věnována velká pozornost a prostředky. Zahraniční investoři mohou získat řadu daňových úlev a grantů, zejména prostřednictvím státní agentury IDA (www.ida.ie), což je obdoba naší agentury CzechInvest. V souvislosti s ekonomickou krizí a částečným odlivem zahraničních investic se irská vláda snaží vytvořit co nejlepší podmínky k udržení stávajících a přiloklání nových investorů. Jedním z nástrojů je zachování daně ze zisku (corporation tax) ve výši 12,5 %.

Přiznání těchto výhod závisí zejména na předmětu činnosti, počtu vytvořených nových pracovních míst obzvláště pro pracovníky s vyšší kvalifikací, objemu výroby a vývozu, rozsahu využití místních subdodávek a přístupu k ochraně životního prostředí. Preferovanými obory jsou elektronický, automobilový, letecký, chemický a farmaceutický průmysl, výroba kvalitního spotřebního zboží, finanční a mezinárodní služby, výzkum a vývoj.

Podobně jako v jiných zemích je možnost podnikání v některých případech v Irsku ztížena a vyžaduje zvláštní povolení, především v oblasti využití přírodního bohatství. V řadě oborů působí státní či polostátní organizace s monopolním nebo dominantním postavením na trhu tzv. "state-sponsored bodies". Patří k nim zejména:

- Aer Lingus (letecká doprava) - částečná privatizace v roce 2006, spory okolo této privatizace pokračují
- Aer Rianta (správa mezinárodních letišť)
- An Post (poštovní služby)
- Arramara Teo (sběr a zpracování mořských řas)
- Bord Gáis Éireann (těžba a distribuce zemního plynu)
- Bord na Móna (těžba a zpracování rašeliny)
- Córas Iompair Éireann (železnice a veřejná autobusová doprava)
- Coillte Teoranta (správa státních lesů)
- Commissioners of Irish Lights (správa námořních cest)
- Electricity Supply Board (výroba a rozvod elektrické energie)
- Horse Racing Ireland (koňské dostihy)
- Irish Aviation Authority (řízení leteckého provozu)
- Irish Greyhound Board (chrtí dostihy)
- Irish National Petroleum Corporation (dovoz a zpracování ropy)
- Irish National Stud (chov ušlechtilých koní)
- Local Government Computer Services Board (zásobování místní správy výpočetní technikou)
- National Lottery (státní loterie)
- Prize Bond Company (loterie ministerstva financí)
- Radio Telefís Éireann (rozhlasové a televizní vysílání)
- Voluntary Health Insurance Board (zdravotní pojištění)

Hlavní pobídky pro investory představují daňové úlevy a různé finanční příspěvky. Nejvýznamnější opatření v daňové oblasti jsou následující:

- jednotná nízká sazba 12,5 % daně z příjmu. Pozn: Na výši této daně si Irsko velmi zakládá a nehodlá ji zvyšovat v krizových dobách !!
- zvýšená sazba odpisů až 100 % v prvním roce pro firmy působící ve vybraných oblastech.

- daňové úlevy pro holdingy;
- daňové úlevy na výdaje na výzkum a vývoj;
- celonárodní mzdové dohody vlády a zaměstnavatelů s odbory zaručující očekávaný vývoj mzdových nákladů.

K nejvýznamnějším finančním příspěvkům patří (uvedené hodnoty v % představují jejich max. výši, v posledním období dochází k jejich výrazným škrtnům).

- příspěvky na pořízení základních prostředků (capital grants) 55%
- dotace k nájmu prostor (rent subsidies) 55%
- prémie za významné zvýšení stálé zaměstnanosti (employment grants)
- příspěvky na vyškolení pracovníků (training grants) 100%
- příspěvky na vývoj nového produktu (cash grants on product development) 50%

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Irská ekonomika je značně závislá na ekonomice britské a je podporována přílivem zahraničních investic, zejména z USA. Doposud si více než 1000 zahraničních společností vybralo Irsko jako základnu pro investici. Jedná se především o sektor IT, farmaceutický průmysl, medicínské technologie, finanční a mezinárodní služby a drobné strojírenství. Jedná se o společnosti jako Google, Intel, Adobe, Microsoft, HP, Apple, Amazon, Palm atd.

Zahraníční investice mají mimořádný vliv na ekonomické zotavení země, když představují více než 110 mld. EUR exportu (70%), vytváří téměř 250 000 pracovních míst a odvádějí více než polovinu z celkové sumy korporátní daně.

Příliv investic však postupně klesá. Irsko je drahou zemí, kde náklady na pracovní sílu jsou jedny z nejvyšších v Evropě. Investoři si stěžují nejen na vysoké náklady, ale také na nedostatečnou infrastrukturu. Zejména z důvodu vysokých nákladů se rozhodla např. firma Dell přestěhovat svoji evropskou výrobní a vývojovou centrálu z Irska do Polska. V souvislosti s pokračující ekonomickou krizí a potřebou úspory nákladů Irsku reálně hrozí odchod dalších nadnárodních společností.

Kumulované zahraniční investice v Irsku dosáhly v roce 2009 169,3 mld. EUR. Zhruba polovina z nich pocházela a nadále, i když ve zmenšené míře, pochází z USA a čtvrtina ze Spojeného království. Irské investice do zahraničí činily v roce 2009 189,7 mld. EUR, tyto investice míří hlavně do Nizozemí, Belgie, Spojeného království.

Podrobné a aktualizované informace o investicích lze nalézt na stránkách Industrial Development Agency www.ida.ie nebo www.cso.ie.

9.3. České investice v teritoriu

Řada českých podnikatelských subjektů má v Irsku zaregistrovanou firmu. Jedná se o drobné podnikatele, kteří podnikají převážně ve službách. V oboru stavebnictví má zaregistrovanou irskou firmu česká stavební firma Ross (www.ross.cz). Za poslední rok ovšem nevykazuje žádnou aktivitu. V zemi investují do propagace a rozvoje obchodní i servisní sítě také pobočky českých firem Zetor a nadnárodní Auto Škoda. Větší české investice v zemi nejsou. O drobných investicích nemá obchodní oddělení velvyslanectví přehled.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Nejperspektivnější odvětví pro investice jsou uvedena v bodě 7.4. K privatizaci (polo)státních organizací dochází v jednotlivých případech. Nejčastěji zvažované privatizační operace se týkají následujících organizací:

- Aer Lingus (letecká doprava) - probíhá privatizace od r. 2006. 29 % vlastní RyanAir, 25 % vláda. Prodejem části akcií na trhu cenných papírů by měl pokračovat.
- Aer Rianta (správa mezinárodních letišť)
- Bord Gáis Éireann (těžba a distribuce zemního plynu)
- Bord na Móna (těžba a zpracování rašeliny)
- Córas Iompair Éireann (železnice a veřejná autobusová doprava)
- Electricity Supply Board (výroba a rozvod elektrické energie)
- Irish National Petroleum Corporation (dovoz a zpracování ropy)
- Metro North Project (připravovaná výstavba metra z centra Dublinu na letiště)

Rychlý hospodářský rozvoj Irska v poslední době vyžaduje značné investice, nyní již bez podpory fondů EU, zejména do dopravní infrastruktury, rozvoje měst a obcí a ochrany životního prostředí.

- přestavba nebo dokončení přestavby hlavních silnic na dálnice nebo rychlostní silnice
- modernizace hlavních železničních tratí a obnova vozového parku
- modernizace letišť a přístavů
- výstavba metra a rozšíření tramvajové dopravy v Dublinu, popř. dalších městech
- rozšíření a obnova vozového parku autobusové dopravy
- výstavba nových čističek odpadních vod ve větších městech
- budování telekomunikačních sítí

Plánované investice je možné nalézt v materiálu National Development Plan (www.ndp.ie). Je zřejmé, že v důsledku propadu příjmů státního rozpočtu od konce 2008 jsou mnohé velké investiční projekty pozastaveny.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Rizika investování zahraničních firem v Irsku, jak je známe v obvyklém slova smyslu, v zemi nejsou. Za určité riziko mohou být považovány rostoucí náklady, zejména na pojištění, mzdy, služby a nemovitosti a také získání vysoce kvalifikované pracovní síly, která je drahá. V mnoha případech se také Irové v obchodních vztazích chovají velmi lehkomyšlně (např. nepožadují uzavření písemné smlouvy o provedení prací), což v případě sporu komplikuje situaci. Doporučujeme českým firmám důsledně požadovat veškeré náležitosti smluv, tak jak je obvyklé z tuzemska.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Irsko s ohledem na krizový stav svých financí neinvestuje tolik do infrastruktury, jako tomu bylo dříve. Vládními prioritami i nadále zůstávají výstavba dálniční sítě, pokládání broadband telekomunikačních sítí, investice do ochrany životního prostředí a s tím spojené investice do zdrojů obnovitelných energií, dále investice do školství a zdravotnictví.

V roce 2007 nastala realizace druhé fáze tzv. Národního plánu rozvoje – National Development Plan (podrobněji viz www.ndp.ie), který byl v první fázi 2000 - 2006 financován především z EU fondů, ve druhé fázi 2007 - 2013 je z 90 % financován ze státního rozpočtu. Jak uvedeno v předešlých kapitolách, zdroje financování z důvodu krizového vývoje jsou omezeny.

Irsko je v krizi, ale léčí se

Nová irská vláda má silný mandát k provádění ekonomických reforem. Vládní politika bude v nejbližší době jednoznačně orientována na dohodě s ECB/MMF při poskytnutí úvěrové linky 85 mld. EUR. Hlavním cílem je dosažení poklesu dohodnuté úrokové sazby z 5,8% na 4,8%, otázkou však zůstává, co bude irská vláda schopná finančním institucím za takový krok nabídnout. Na zvýšení korporátní daně ze současných 12,5% to rozhodně nevypadá, alespoň prozatím to irští představitelé tvrdí na každé vrcholné schůzce zemí EU.

Při poklesu HDP v roce 2010 o 1% se znovu očekává mírné zpomalení v roce 2011 - o 0,9%. Pozitivní trend alespoň mírného růstu by měl pokračovat i v následujících letech. Velmi dobrou zprávou je nárůst irského exportu.

Mimořádným problémem zůstává irský vládní dluh. V následujícím roce by měl dosáhnout 130% HDP, k jeho snížení přispějí jedině další radikální úsporná opatření, aby se postupně mohl snižovat v letech 2013-2015.

Trh práce je poměrně rozkolísaný. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 15%, klesají mzdy, roste emigrace Irů za prací do zahraničí, přistěhovalci z nových členských zemí EU se vrací domů a příliš nových imigrantů nepřichází.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

Irsko, které bylo nazýváno do dvě desetiletí keltským tygrem, pocítilo v průběhu roku 2008 a ještě výrazněji v letech 2009 a 2010 dopady ekonomické a finanční krize. Žádost o zahraniční pomoc z listopadu 2010 pak jenom potvrdila, že nafouknutá bublina irského hospodářského zázraku splaskla.

Přehled odhadovaného vývoje klíčových ekonomických indikátorů (v%):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Růst HDP	-1,0	-0,9	0,4	1,5	1,5	2,0
Nezaměstnanost	13,6	15,7	15,2	14,8	12,9	11,6
Míra inflace	-1,6	1,4	0,1	0,5	1,5	1,8
Export	9,4	5,0	2,7	3,3	4,1	3,8
Import	6,5	3,5	1,6	2,8	4,1	3,8

Zdroj: Economist Intelligence Unit

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Celkově lze konstatovat, že vstup ČR do EU znamenal zjednodušení administrativních procesů provázejících vzájemný obchod. Velkou výzvou budoucnosti je zvýšení zájmu malých a středních firem z ČR o vývoz do Irska a také o spolupráci s irskými subjekty při vývozu na trhy třetích zemí. Irsko je mnohdy v ČR považováno za poměrně okrajový trh, jistý odbytový apendix Británie, což je do jisté míry pravda, ale o vybrané sektory a prioritní obory (viz. kap.7) ze stále zájem a irské firmy jsou na trzích USA a Británie jako doma.

Určitý potenciál stále představuje oblast přímých investic. Irská investiční aktivita vůči ČR byla v minulosti značná a v současné době působí na českém území kolem 50 investorů s irskou majetkovou účastí (viz kap 7.5). V současné době dochází ke stále většímu zájmu o přesun výroby nebo jejich části do ČR v souvislosti s nutnými úsporami nákladů.

Samostatnou kapitolou je přebírání irského know-how českými státními úřady. Irsko má dobře fungující a štíhlou institucionální strukturu státní správy. Řada procesních, koncepčních a administrativních postupů, institucionálního uspořádání a poskytování služeb občanům je v Irsku na vyšší úrovni než v ČR (kromě oblastí irského zdravotnictví a hromadné dopravy, které jsou na úrovni podstatně nižší). Možnosti budoucí spolupráce, **zejména aplikace již získaných poznatků do praxe**, jsou v této oblasti značné.

Irská podnikatelská komunita funguje ve vztahu k zahraničí přímo a velmi pružně. Na OEÚ se obrací pouze v omezené míře pouze s praktickými dotazy ohledně možnosti podnikání v ČR, popř. získání praktických informací o zemi a čas od času s požadavky na vyhledání českých dodavatelů. Vzájemný obchod se v naprosté většině (přes 85 %) odehrává na úrovni nadnárodních společností a jejich vzájemné obchodní výměny zboží.

Prvních pět vývozců do Irska v roce 2009 reprezentovaly:

Škoda Auto, Spel Kolín, Cembrit CZ, Crystalex, Celestica

Prvních pět dovozců z Irska v roce 2009 reprezentovaly:

Animalco, IMB, Univailer, Medicom, Celestica

Ohledně možnosti pomoci českým podnikatelským subjektům vstoupit na irský trh, popř. navázat vyšší formy obchodní spolupráce je nutné konstatovat, že irský trh je značně nasycený a nyní postižený krizí, což ještě umocňuje velké množství cizinců, kteří v Irsku pracují i podnikají a využívají svých obchodních znalostí vůči mateřské zemi k navazování přímých obchodních kontaktů a poskytování služeb.